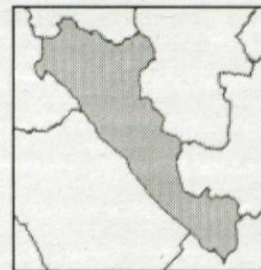

Naš kraj

INFORMATIVNO GLASILO OBČINE DOBREPOLJE

Letnik 2, št. 3, marec 1996

Iz urada župana

Ob številkah

Kako nas te številke vedno spremljajo skozi vse življenje. Včasih nas razveselijo, včasih pa tudi ne odvisno, kaj nam pripovedujejo.

S številkami se tudi pri delu na občini veliko ukvarjamo. Iz števil, ki ponazarjajo vrednost prejete in porabljenega denarja v občini, se da tudi marsikaj ugotoviti in zaključiti. Ker sedajle, ko to pišem, še ni sprejet za-

ključni račun občine, podatki še niso dokončni, čeprav se kar zadeva prejeti denar, gotovo ne bodo več spremenili, ker ga za nazaj, pač ne moremo dobiti.

nadaljevanje
na 2. strani

Sprejet predlog triletnega plana investicij v občini

Prioritetni vrstni red večjih investicij
za naslednje tri-letno obdobje:

1. Gradnja prizidka šole in vrta
2. Asfaltiranje in rekonstrukcija lokalnih in krajevnih cest
3. Pričetek sanacije azbestnih cevi na našem vodovodu
4. Priprave na gradnjo mrliške vežice na Vidmu

Več na 3. strani

*Iskrene čestitke vsem
materam in ženam za praznik*

Letošnja zima smučarjev ni razočarala. (Foto: Naš kraj)

Iz vsebine:

- AKTUALNO IZ OBČINE
- INTERVJU: IGOR AHAČEVČIČ
- POGOVOR S PESNIKOM TONETOM KUNTNERJEM
- NAŠI KRAJI IN LJUDJE
- NA OBISKU PRI NAJSTAREJŠI DOBREPOLJKI
- AKTUALNI DOGODKI IN ZANIMIVOSTI
- ŠPORT

Naslednja številka izide 4. aprila,
prispevke sprejemamo do 20. marca!

nadaljevanje s 1. strani

Analiza prihodkov nam jasno pove, da smo dobili vse, kar je bilo planirano iz naslova zagotovljene porabe, ki jo zagotavlja država in iz naslova dotacij drugih, da pa smo realizirali komaj 63 % planiranih izvirmih prihodkov občine. Torej tistih prihodkov, ki jih mora zbrati občina sama, da lahko normalno funkcionira in vodi investicije. Iz tega naslova smo skupaj zbrali okroglo 18 milijonov SIT, planirali smo pa 29 milijonov SIT. V teh 18 milijonih, pa je samo 8 milijonov sredstev, ki so bili zbrani v obliki raznih taks neposredno od občanov. Največ, 5 milijonov, iz naslova takse, ki jo plačujemo pri vodi, vse ostalo so manjši zneski. Ostale izvorne prihodke tvorijo še obresti (1,4 mio.; zbrana sredstva do porabe vložimo v banko, da ne propadajo in na ta način pridobimo še nekaj sredstev), prispevek za gozdne ceste, ki ga dobimo nazaj od države (1,3 mio.), požarna taksa (1,2 mio.) in prispevek od izkopa rudnin, ki ga plačuje Komunalno podjetje Ljubljana, za izkoriščanje kamnoloma v Predstrugah (2,5 mio.). Poleg te vsote je Komunalno podjetje Ljubljana, za potrebe vzdrževanja in gradnje cest v občini na osnovi posebnega dogovora dalo na razpolago še približno 7.600 m³ raznovrstnega nasipnega materiala, ki nam je seveda pri vzdrževanju in gradnji cest zelo dobrodošel. Ostalo pa so še manjši zneski iz različnih naslovov.

To je torej ta del prihodkov proračuna, ki mu pravimo izvorni prihodki in je res pravi denar za investicije. Kar je še drugega denarja, je tako, dobiš ali pa ne dobiš. Z enkratnimi prispevki ob vsaki gradnji, ki ga prispevate, se tudi nekaj zbere, vendar se hočejo nekateri izmikati, kar dela slabo voljo pri ostalih. Seveda pa brez teh enkratnih prispevkov še dolgo ne bo šlo. Na podlagi uvedenega prispevka se bo zbralo še nekaj, kar pa bo namensko porabljeno: v Dobropolju za šolo, v Strugah pa za krajevne ceste. Za vse ostale investicije pa bo seveda denar potrebno zbrati na tak ali drugačen način. Letos smo bili kar uspešni, saj smo od raznih republiških organov dodatno za investicije, zlasti v ceste, dobili še 16 mio. SIT. Izredno težko pa je pridobivati dodatna sredstva, če nimaš lastnega denarja. Če smo za šolo nekako rešili, bo pa ostalo rešljivo težje. Kajti pri investicijah v šolo in vrtec, država dodaja 50%, za vse ostale investicije, kot so ceste, vodovod, kanalizacija, država v obliki subvencij ali kreditov dodaja samo 30% sredstev, 70% pa moramo zbrati sami. Kaj to pomeni ob tako velikih zneskih, kot jih rabimo, na primer za zamenjavo salonitnih cevi pri vodovodu (približno po sedanjih cenah 120 mio. SIT) ali za vspostavitev kana-

lizacije s čistilno napravo, samo za vas Videm (približno 100 mio. SIT). Za normalno funkcioniranje čistilnih naprav mora biti vzpostavljena ločena dvojna kanalizacija, posebej za fekalne odplake in posebej za meteorno vodo, kar seveda predstavlja tudi dvojni strošek. Takšnih velikih potreb pa imamo v občini še zelo veliko. Čeprav nerad in s težkim srcem vam moram povedati, da bomo morali misliti na povečanje izvirmih prihodkov občine, če bomo hoteli normalno delati, pridobivati dodaten državni denar in vsaj po etapah slediti ostalemu svetu.

Čeprav vemo, da smo vsi obremenjeni z davki in prispevki več kot preveč (mного večji kot davki so prispevki za zdravstvo in pokojnine), je vendarle res, da pravih občinskih davkov sploh nimamo. Davke pobira država in jih nam vrne kot določi in hoče sama. Vrne nam 30 % dohodnine in doda izravnavo, kot sem že večkrat pisal in razlagal na vaških sestankih, in tudi predpiše, kako naj jo porabimo, ostalo pa prepušča nam. Nikjer seveda ne piše, da moramo zbrati več izvirmih prihodkov, toda če bi več zbral bi več naredili in pridobili več državnega denarja in vsi bi bili zadovoljni. Lahko pa seveda delamo tudi počasneje, vendar nas čas ob tem neusmiljeno prehiteva. Vodovod je potreben obnove, nujna bi bila kanalizacija, vsaj v večjih vaseh, ceste, ki so bile prve narejene že kličejo po obnovi, dobršen del jih je potrebno pa še asfaltirati.

Občinski svet je na zadnjini seji sprejel okvirni plan del za naslednja tri leta, torej do konca tega mandata, za osnovo so mu bili plani vaških odborov, če ste jih posredovali na občino. Potreb in želja je seveda mnogo več, kot pa je na voljo denarja, čeprav moram reči, da je denarja prav zagotovo za 30 % več, kot pa ga je prej priteklo na območje naše občine preko starih občin Kočevje in Grosuplje. Seveda ga je pa znatno premalo, da bi lahko poleg šole vzporedno peljali še popolno obnovo vodovoda in kanalizacijo, razen seveda, če bi bili pripravljeni zbrati malo več izvirmih prihodkov. Ne gre za to, da bi kdo koga posiljeval, gre za našo skupno odločitev, ali gremo malo hitreje naprej, ali je ta tempo dovolj hiter? Odločitev je pri vas, samo skupaj se lahko odločimo. Nesmiselno pa se mi zdi postavljanje visokih zahtev, brez razmisleka od kod vzeti denar. Vsak tolar pa, ki bo prišel v občinsko blagajno, bomo pošteno obrnili in skušali narediti čim več, in vas o tem obvestili. Te misli se mi rojevajo, ko pregledujemo in primerjamo podatke za preteklo leto in sestavljamo plane za prihodnje, pa jih vsi skupaj malo razmislimo.

Za konec pa še nekaj besed o pluzenju cest, ki je letos še kako aktualno, ker nam je zima

snegom zelo radodarna. Ta radodarnost pa tudi pridno prazni občinsko blagajno in nam bo pojedla nekaj kilometrov asfalta v letošnjem letu. Čeprav je bilo nekaj pripomb, moram reči, da je pluzenje teklo normalno, lahko bi celo rekel bolje kot v mestih. V teh sneženih dneh sem večkrat bil v Ljubljani in v Kočevju, pa moram reči, da imamo celo boljše spluzene ceste, kot tam. V Ljubljani nekatere stranske ulice celo po enem tednu ali 14-ih dneh niso bile spluzene, pri nas se to ni zgodilo. Seveda je pa nemogoče v času sneženja zagotavljati vsako uro prevoznost z letnimi gumami. Zakon zahteva, da se pluzenje začne ko zapade 15 cm novega snega. To je že precej, če gremo pluziti prej pomeni, da kršimo zakon in naredimo občinski blagajni več stroškov. Treba je vedeti, da dobimo nekaj sredstev od države samo za lokalne ceste, ki jih je v občini 40 km, za vse ostale, ki pa jih je za pluzenje še preko 50 km pa ne dobimo nič in gre vse iz tistih izvirmih prihodkov o katerih sem zgoraj razglabljal. Torej neposredno v breme denarja, ki je namenjen za kakšno investicijo ali nov asfalt. Skupni stroški pluzenja samo za december so bili večji kot lani za celo zimo, pa moram reči, da imamo solidne in ne predrage izvajalce. Zelo draga je tudi sol, ki nam poleg tega še zelo kvari ceste, da še hitreje razpadajo. Zelo resno razmišljamo, da bi manj solili, pa morebiti posipali samo s peskom. Dela se namreč dvojna škoda, zapravi se denar in pospešeno uničuje cesta. Verjetno bi bila cenejša malo počasnejša vožnja, pa cel asfalt. To bo potrebno še razmisliti in se dogovoriti.

To je seveda samo nekaj misli ob pogledu na številke za preteklo leto. V naslednji številki glasila pa bomo verjetno lahko objavili tudi številke iz zaključnega računa in nekaj o planu za letošnje leto.

Pozdravlja vas
župan Anton Jakopič

Dopisujte
v glasilo
Naš kraj

Poročilo s 16. seje občinskega sveta

V mrzlem začetku februarja, v torek 6.2.1996, je bila 16. seja občinskega sveta, katere so se udeležili vsi svetniki. Dnevni red je obsegal enajst točk, za katere so občinski svetniki, župan, podžupan, tajnik in sekretarka občinskega sveta potrebovali šest ur.

Zapisnik prejšnje seje, predlog Odloka o gospodarskih javnih službah in predlog Sklepa o določitvi lastniških deležev v JKP GROSUPLJE, so dokaj hitro dobili potrdilo večine svetnikov. V okviru Odloka o gospodarskih javnih službah v občini je bilo poudarjeno, da je tudi dimnikarstvo javna služba, ki mora dvakrat letno očistiti vse dimnike na območju naše občine. V JKP Grosuplje pa ima naša občina 10 procentni delež.

Tudi Pravilnik o plačah funkcionarjev Občine Dobropolje je bil po krajši razpravi in nekaterih popravkih sprejet z velikim soglasjem. Obrazložitev te točke je podal predsednik Statutarne komisije g. Alojz Erčulj. Poudaril je, da se je v enem letu državna zakonodaja na tem področju malce spremenila, zato je bilo potrebno Pravilnik popraviti, da bo v skladu z Zakonom. Po tem prenovljenem Pravilniku je županov količnik plače 6,5, o delovni uspešnosti župana odloča občinski svet, tajniku pa določi delovno uspešnost župan. Sekretar občinskega sveta ni več funkcionar, temveč je občinski uslužbenec.

Sledila je razgibana razprava osnutku Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v občini Dobropolje. Osnutek s podobno vsebino je bil na prejšnji seji zavržen, prav tako pa se je zgodilo tudi s tem novim deloma popravljenim osnutkom. Župan je v obrazložitvi poudaril, da sodimo med občine, ki imajo najmanj lastnih prihodkov (8,89% celotnega proračuna), med tem ko državna uprava meni, da naj bi občine imele 30% izvirnih prihodkov. Če bi bil ta osnutek sprejet in na prihodnji seji tudi predlog tega odloka, bi gospodinjstva v naši občini plačevala od 2.137,00 SIT do približno 4.279,00 SIT letnega nadomestila za stavbno zemljišče. Sedaj ostaja v veljavi še vedno Odlok bivše občine Grosuplje, po katerem ta prispevek - davek morajo plačevati le gospodinjstva in gospodarski subjekti na Vidmu in v Predstrugah.

V šesti točki je občinski svet z večino glasov sprejel novo izhodiščno ceno za opremljanje stavbnega zemljišča na dan 31.12.1995. Ta je sedaj višja za 2,8% od predhodne in znaša 411.185,00 SIT. Cena je bila zvišana na osnovi indeksov GZS - Združenja za gradbeništvo in Industrijo gradbenega materiala. Če bi sedaj spadali k občini Grosuplje, bi bila za vse, ki bi se odločali za gradnjo, ta cena kar 950.000,00 SIT.

Sledila je skoraj dveurna razprava o Okvirnem triletnem planu investicij v naši občini. Predlog je izdelala občinska uprava na osnovi smernic svetnikov in želja vaških svetov. Svetniki so se že nekaj sej zavzemali za takšen okvirni načrt investicij v mandatu, ki je še pred njimi. Med prednostne naloge so uvrstili:

- gradnja prizidka šole in vrtca,
- asfaltiranje in rekonstrukcija lokalnih in krajevnih cest,
- pričetek sanacije azbestnih cevi na našem vodovodu,
- priprave na gradnje mrliške vežice na Vidmu.

Omenim naj, da so to le prednostne naloge, saj je v planu kar 57 različnih investicij. Pri tem planu je načrtovalce vodila želja, da v štirih letih obstoja občine dobi vsaka vas vsaj eno novost. Za ta okvirni triletni plan investicij v občini je glasovalo vseh dvanajst svetnikov. Kar je zabeleženo v tem dokumentu,

pa ne pomeni, da se bo moralo narediti le to, temveč lahko pride do manjših popravkov ob sprejemanju vsakoletnega proračuna. Izgradnjo določenih cest lahko pospešijo tudi občani z lastnim delom in prispevki občanov (Vodice 1995).

Na seji je bil po hitrem postopku sprejet predlog za razpustitev komisije za pregled odlokov bivših občin Kočevje in Grosuplje, katero so sestavljali:

Zvonimir Zabukovec, Franci Žnidaršič, Edo Pogorelec in Ivan Grandovec. Ta komisija je v enoletnem delovanju prebiralala vse Uradne liste bivše SFRJ, SRS in RS od leta 1985 naprej. Pri tem so člani komisije ugotavljali predvsem veljavnost raznih zakonov in odlokov za območje naše občine.

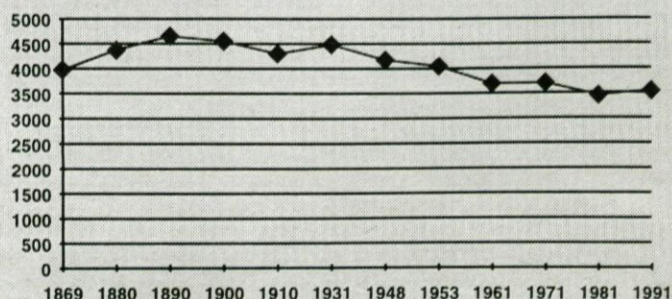
V predlogih in pobudah so se svetniki dotaknili stanja v Skladu za razvoj malega gospodarstva bivše občine Grosuplje (Stane Jakič, Franci Žnidaršič), brezplačnega prevoza vseh osnovnošolskih otrok (Stane Škulj) in sofinanciranja zimske šole v naravi (Jože Samec), denarja za razvoj šol v manj razvitih območjih (Zvonimir Zabukovec) ter varne šolske poti (pločnik iz centra Vidma do šole in asfaltiranje poti od starega gasilskega doma do "vage" na Vidmu za učence iz Podpeči, Podgore, Bruhanje vasi, saj je zelo nevaren odsek ceste pri gostilni "Pri Cveti"; Ivan Grandovec. G. Škulj je podal tudi vprašanje, zakaj se je podražil odvoz komunalnih odpadkov za 7,7%. Pod to točko je Ivan Grandovec oddal tudi pisna predloga OŠ odprtju še enega prostora za vrtec Ciciban v Kompoljah in sanacijo strehe na OE Struge.

V zadnji točki je g. Igor Ahačevčič, predsednik Komisije za volitve in imenovanja, podal predlog zamenjave v Komisiji za povojne poboje. Tako bo namesto g. Staneta Jakiča, sedaj v tej Komisiji g. Janez Špolar. Razprava je potekala tudi o obratovalnem času v gostinskih lokalih. Izoblikovalo se je mnenje, da naj bi bili ob delavnikih odprti do 22.00 ure, ob sobotah in nedeljah pa do 24.00 ure. Ob tako prijetni temi se je blizu 23. ure končala 16. seja občinskega sveta.

Ivan Grandovec

Graf gibanja prebivalstva v občini Dobropolje

Fani Strnad in Ivan Grandovec

GIBANJE PREBIVALSTVA V OBČINI DOBREPOLJE

NASELJE	1830	1869	1880	1890	1900	1910	1931	1948	1953	1961	1971	1981	1991
BRUHANJA VAS	162	176	194	200	174	170	157	163	147	132	141	133	135
CESTA	306	289	326	311	319	311	312	264	281	272	246	243	235
HOČEVJE	122	127	124	157	139	136	116	131	126	94	94	82	88
KOMPOLJE	-	400	413	510	548	501	570	546	512	485	444	436	459
MALA VAS	143	158	189	184	223	190	192	163	157	150	151	139	204
PODGORA	210	176	177	181	156	178	181	152	138	115	126	112	118
PODGORICA	120	129	132	130	176	183	207	145	129	108	82	76	74
PODPEČ	175	158	192	182	174	177	149	141	129	118	116	117	109
PREDSTRUGE	35	31	31	33	44	61	63	80	87	95	130	133	211
PONIKVE	240	293	287	296	241	316	319	500	515	452	490	514	416
VIDEM	166	184	205	204	194	217	228	318	363	342	318	370	430
VODICE	16	15	15	21	29	12	13	12	16	17	16	12	14
ZAGORICA	254	259	255	282	268	259	295	260	235	233	242	217	223
ZDENSKA VAS	272	324	382	421	390	333	341	330	300	239	363	221	231
SKUPAJ:	2221	2719	2922	3112	3075	3044	3143	3205	3135	2852	2959	2805	2947
ČETEŽ	-	47	63	71	56	73	76	65	57	66	64	62	58
KOLENČA VAS	-	64	60	90	72	58	74	70	56	45	39	38	47
LIPA	-	64	69	84	77	71	71	74	75	72	65	70	57
PAKA	-	45	43	35	40	43	48	26	40	37	32	30	29
PODTABOR	-	133	162	157	155	153	188	188	154	133	107	103	96
POTISKAVEC	-	66	86	91	90	72	81	70	69	63	59	50	43
PRI CERKVI	-	51	79	105	117	110	104	83	84	79	62	59	80
RAPLJEVO	-	154	146	139	166	154	169	129	114	108	93	78	69
TISOVEC	-	91	95	99	92	89	85	104	96	78	67	55	40
TRŽIČ	-	54	67	75	44	57	69	63	54	47	45	39	26
SKUPAJ STRUGE	-	769	870	946	909	880	965	872	799	728	633	584	545
SKUPAJ STRUGE IN VIDEM	2221	3488	3792	4058	3984	3924	4108	4077	3934	3580	3592	3389	3492
POLOM	-	160	195	210	208	176	138	65	85	87	77	42	41
SEČ	-	127	142	133	125	104	102	24	22	23	18	18	9
VRBOVEC	-	107	131	130	106	77	57	8	6	3	11	0	0
KUKOVO	-	89	114	120	128	103	78	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ OBČ. DOBREPOLJE	2221	3971	4374	4651	4551	4299	4483	4174	4047	3693	3698	3449	3542

Fani Strnad in Ivan Grandovec

Dodatni predlogi za občinski grb

Dva žitna klasa – simbola rodovitnosti dveh dolin, Strug in Dobrepolja

Kozolec toplar, simbol obeh dolin

Žitni klas – simbol rodovitnosti dveh dolin in zvonec – simbol pevske tradicije obeh dolin

Intervju: IGOR AHAČEVČIČ

“Skrajni čas je, da si dopovemo, da nismo manj vredni.”

Na dan neke proslave na Vidmu sem bila pred Jakličevim domom priča pogovoru, ki se je začel približno takole:

“Ali prideš zvečer na proslavo?”

“Seveda pridem. A samo, če jo bo vodil Igor.”

Dokaz več, kako priljubljen je v Dobropolju Igor Ahačevčič in kako priznane so njegove voditeljske in druge sposobnosti, ki jih kaže že tja od osnovne šole naprej. Nesporne so njegove zasluge pri ohranjanju in razvoju kulturnega življenja v Dobropolju v zadnjih desetih in več letih.

Tako ali drugače je pritegoval pozornost. Če si izposodimo prispodobno iz političnega besednjaka, bi se dalo reči, da je bil eden tistih “petelinov, ki prezgodaj pojejo”, torej nekakšen disident. V lokalnem merilu, pa vendarle... Priljubljen pri ljudeh, a trn v peti pri krajevnih in občinskih veljakih, ki so bili pozorni na vsako njegovo besedo. Tudi v manjših krajih, kjer si pogosto še bolj na očeh, je bilo v prejšnjem sistemu treba kar veliko poguma za odkrivanje nepravilnosti. Recitirati na proslavi “neprimerno” poezijo, omenjati Frana Jakliča, o njem organizirati okroglo mizo, mu priznati vse njegove zasluge za Dobropolje, je pomenilo določeno tveganje in pogum, ki ga je v 80-tih zmozel le malokdo. Čemu pripisati vse to? Njegovi mladostni zagnanosti, njegovemu nemirnemu in nekoliko upornemu duhu, ki nenehno išče resnico, se sprašuje po vzrokih, analizira posledice in ne klone pred avtoritetami. Nekaj tega, z življenjskimi izkušnjami dozorelega, mu je ostalo tudi še danes, ko se je znašel med oblastno strukturo v občini, kjer je občinski svetnik, ki prihaja iz stranke SKD. Sicer pa je direktor Kmetijske zadruge Dobropolje in zelo aktiven na marsikaterem področju. Je član Kulturne-

ga, Planinskega in Turističnega društva. Na vprašanje, s čim se v prostem času, ki ga očitno nima veliko, še ukvarja, je povedal, da rad prebere kakšno knjigo, si ogleda dober film ali gre v gledališče. Rad pa tudi smuča in kolesari, vščeč mu je hoja po gozdu, visokih gora pa ne mara preveč.

Ko sem mu predlagala, naj popestri najin pogovor s kakšno zabavno domisljico za naše bralce, mi je odgovoril:

Morda res izgleda, da sem humorist. Še zlasti zato, ker na prireditvah povem kakšno šalo. Vendar tisti, ki me bolje poznajo, vedo, da

v bistvu nisem šaljivec. Rad pa imam vesele ljudi, kajti brez smeha in radosti bi bilo to bivanje na Zemlji res obupno. Posebej rad vidim, če so veseli mladi ljudje, ki niso obremenjeni s tegobami življenja.

Ker nama torej pogovor v šaljivem tonu ni stekel, sva prešla na resnejše teme. Ker je Igor pač občinski svetnik, sva začela pri občinskih zadevah.

Kako ocenjujete situacijo v občini Dobropolje po dobrem letu delovanja? Kaj je to leto prineslo pozitivnega? Kje vidite pomanjkljivosti?

Življenje ljudi na področju občine Dobropolje se v enem letu ni kaj bistveno spremenilo. Vendar, da je naše življenje dobro oz. boljše ali slabše, niti ni odvisno od občine. Res pa je, da so se ljudje začeli zanimati za krajevne probleme. Skratka, zelo so se “zaktivirali”. Za primer lahko dam kar krajevni časopis, ki ga hvalijo daleč naokoli. Prav po vaši zaslugi je to res dober izdelek.

Kar zadeva samo “občino”, pa sem si vse skupaj le predstavljal nekoliko drugače. Predvsem mnogo cenejše, enostavnejše, približno ljudem. Sedaj pa se vse bolj kaže, da nam te občine ničesar tistega, kar so mnogi pričakovali, ne bodo približale. Vsaj še lep čas ne! V bistvu gre za nekaj razširjene pristojnosti nekdanjih krajevnih skupnosti, le da je to mnogo dražja oblika (gledano z narodno gospodarskega vidika).

Pri prejšnjem proračunu ni bilo večjih razhajanj. Ali morda pričakujete več težav pri letošnjem proračunu?

Ravno obratno! Pri prejšnjem proračunu le navidez ni bilo razhajanj, kajti nazadnje je prevladalo mnenje, da prvo leto nima smisla vztrajati vsak na svojem bregu. Sicer pa so bila razhajanja kar velika in so dolgoročno slabo vplivala na marsikaj. Toda poleg tega, da je ena stran popustila, je šlo drugi za to, da se pokaže, kdo je kdo. V letu dni se je marsi-

kaj spremenilo in pokazalo se je, da večina svetnikov SKD sploh ni napačno razmišljala. Rebalans proračuna pa se je dejansko močno približal našim osnovnim predlogom.

Pri sprejemanju letošnjega proračuna prav velikih težav ne pričakujem, saj je že lanski začrtal smer dela. V tako majhni in finančno šibki občini se planov iz leta v leto kaj veliko ne sme spreminjati. Gotovo pa bomo člani SKD vztrajali na urejanju tistih problemov v kraju, ki so po našem mnenju bistveni (urejanje vaških centrov to gotovo ni).

Kmetijstvo je zelo široka tema, na to pa nogo občina nima kaj dosti vpliva. Pa vseeno – kaj bi rekli na to temo kot direktor KZ Dobropolje?

Res, to je široka tema in občina na kmetijstvu neposredno nima dosti vpliva. Kmetijsko politiko mora voditi država, ne vsaka vas zase. To področje je v vsaki državi najbolj občutljivo in zelo zahtevno. Pri nas je v kmetijstvu problem še večji zato, ker se moramo zelo hitro približati Evropi. Torej moramo prevzeti njihove standarde praktično čez noč, onj pa so to počeli desetletja. Nemci so n.p. potrebovali nekaj desetletij, da so pri mleku dosegli takšne rezultate kot Slovenci v pol leta. Dobropoljci pa smo še nad slovenskim povprečjem. Ob tej priliki moram pohvaliti naše kmete za razumevanje in vztrajnost in se jim tudi zahvaljujem za to. Lani samo 4% pri nas prodanega mleka ni doseglo norme za finančne dodatke. To pa je res dober rezultat. Seveda pa tako hitri prehodi zahtevajo veliko psihičnih naporov. Najprej kmetov samih, pa tudi tistih, ki smo vpeti v to verigo.

Ob tem je potrebno povedati tudi to, da naša država kmetijstva dejansko ne podpira. Dvojno škodo pa mu dela s tem, da ne prepreči vdora tujih pridelkov na naš mali trg. Poleg tega siva ekonomija, ki vlada zlasti v kmetijski trgovini, kmetom dela vse več težav, čeprav se tega niti ne zavedajo. To je pripeljalo do tega, da naš kmet v zadnjih sto letih še ni bil tako slabo organiziran kot sedaj. To pa je tudi cilj vladajočih "svobodnjakov", ki se ne zavedajo, da kmetijstvo ni le pridelava hrane. Kmetijstvo je naše okolje, kmetijstvo veže nase veliko industrije (kemična, strojna, turizem, trgovina...), poleg tega pa narekuje tempo politične samostojnosti ali odvisnosti od tistega, ki ti hrano prodaja.

Takšen odnos do kmetijstva, kot vlada pri nas sedaj, je za državo poguben. Danes se iz kmetijstva norčujejo vsi. Tudi tisti, ki jim je očetova kmetija in trdo delo omogočilo boljše življenje. V Dobropolju ni nič drugače. Tudi kmetijske zadruge so od države pozabljena oblika združevanja kmetov. Več kot pol slovenskih zadrug ima izgubo, ki je večja od

dobička na drugi strani. Velikokrat se sprašujem, ali niso zadruge danes zgrešene firme. Zadruga je namreč organizacija, v kateri morajo biti stvari pregledne, odprte in dokaj urejene. Kot takšna pa zadruga na sivem trgu ne more delati in je tudi zato, ker državi odvaja vse, kar mora, manj uspešna kot kakšen "šmuglar" poleg nje. Sicer pa je naša zadruga preživela že marsikaj in je s stoletno tradicijo ena najstarejših slovenskih firm. Mnogo bolj zvenceh je ta čas že propadlo.

Kaj bi lahko rekli o politični situaciji v Sloveniji po zadnjih dogodkih? Kakšna so vaša pričakovanja v volilnem letu?

Prav natančno tej situaciji ne sledim. Vem pa to, da imajo komunisti zelo izdelano strategijo propagande in da so pripravljene narediti vse, da ostanejo na oblasti. V tem smislu je bil narejen tudi zadnji manever. Zato prosim vse volilce, zlasti pa tiste ženske, ki se jim zdi g. Kučan pravi "macho", naj ne nasedajo tej propagandi. Preden boste šli na volišče, dobro razmislite našo polpreteklo zgodovino in se po vesti odločite za SKD (vzemite to kot za šalo).

Že kmalu po osnovni šoli, in potem ves čas, ste bili eden najaktivnejših pri kulturnem delovanju. Brez vašega sodelovanja skorajda ni bilo prireditve. To so bila osemdeseta leta, to je bil čas samoupravljanja. Kako se spominjate prvih let delovanja v kulturnem društvu? Kakšna je bila situacija na kulturnem področju v Dobropolju takrat?

Za delovanje na kulturnem področju in usmerjanje mojih misli v malo drugačne vode kot večina mojih kolegov (takrat in sedaj) so najbolj "krivi" moji starši, in za to sem jim neizmerno hvaležen. Mnogo je k temu prispeval tudi takratni ravnatelj OŠ g. Edo Zgonc, ki me je dejansko pripeljal na oder, me učil obnašanja na odru itd. Po končani OŠ sem čutil, da je naš kraj preveč "mrtev", da mu je potrebno (poleg TOT NOB) dati še kakšno "civilno" kulturno prireditev. Kulturnega društva takrat praktično ni bilo, delati smo začeli v okviru takratne ZSMS. Moram pa reči, da je bilo zelo težko dobiti ljudi, ki bi hoteli nastopati na odru. No, danes to ni več problem (nekateri so celo premalo samokritični).

Da KUD Dobropolje sploh živi, sem izvedel šele na nekem pranju možganov pri tov. Lenderu (v Stolarni). Takrat mi je povedal, da hodim v zelje KUD, da se preveč vtikam v stvari, ki niso zame in da takšne ljudi na drugem koncu Jugoslavije streljajo.

No, potem sem vedel, da obstaja tudi KUD in potem sem začel delati pod tem imenom.

Še zlasti potem, ko sem spoznal, da izhaja to društvo še od F. Jakliča, ki je bil za nas tako pomemben mož. Moram pa reči tudi to, da nekaterih ljudi, ki se danes rinejo v ospredje, takrat nikjer ni bilo, čeprav jim nihče ni brnil izpostavljanje se in delati za kraj, v katerem so živeli.

V Dobropolju ste bili prvi, ki ste si upali na odru Jakličevega doma, ki se takrat ni smel talo imenovati, izreči kakšno besedo na račun sistema. Tudi pri izbiri programa se niste podrejali političnim zahtevam, ampak ste brez strahu recitali kaj "nepriimernega" za tiste čase? Kaj vas je vodilo pri tem?

Takrat sem že obiskoval gimnazijo v Ljubljani in se srečeval z ljudmi iz drugih krajev. Videl sem, da so ti mnogo bolj sproščeni, kot smo bili pri nas. Bili so mnogo bolj odprti za pogovor in tudi za sprejem različnosti. To mi je dalo misliti, da tako lahko postane tudi pri nas.

Kmalu sem spoznal življenje in delo F. Jakliča, pa "dobropoljsko Hirošimo" in to mi je dajalo poguma. Res pa je tudi, da se človek z nekaterimi stvarmi rodi. Meni je bila npr. že z rojstvom vcepljena misel, ki jo je zelo lepo povedal dr. Prešeren, namreč, da je manj stra-

šna noč v črne zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužni dnovi.

Ker pa človeku v življenju marsikaj ne uspe, tudi meni ni uspelo skoraj nič izboljšati naše odprtosti. Še vedno smo pripravljene prenesti marsikakšno zatiranje in zaradi ljubega miru biti tihi in se umakniti vase. Navsezadnje, kdo pa lahko dokončno sodi, kaj je prav in kaj ne? Vprašanje je, če je tisto, kar vam govori nekdo, ki je trenutno politično močnejši, absolutno res. Vedeti je potrebno, da vsak berač svojo malho hvali (tudi če je prazna). Zato je potrebno, da vsako trditev preverite iz svojega zornega kota. Danes je za to veliko možnosti, kajti informacije prihajajo do nas iz vseh strani. Informacijska odprtost je gotovo ena največjih pridobitev tega časa. Le izkoristiti jo moramo.

Če sem prav seznanjena, ste bili eden od organizatorjev okrogle mize o Franu Jakliču in obnovitvi napisa Jakličev dom? Tudi Jakličev doprni kip je vaša zasluga? To je bilo, če se ne motim, leta 1987. Ali je bilo kaj težav pri realizaciji teh projektov? Kdo je poleg vas še sodeloval? Verjetno ste imeli podporo?

Seveda, nobene stvari ne more nihče narediti sam. Kdor to govori, se laže in napihuje. In gotovo nobena stvar ne gre naprej brez težav. Tako pač je.

Okroglo mizo, ki je prinesla marsikatero razbistritev, sva pripravila z g. Zgoncem. Potem smo se odločili vrniti napis na Jakličev dom in nazadnje še postaviti doprni kip F. Jakliču. Pri teh dveh stvareh sem sodeloval s Stanetom Škuljem, Jožetom Zakrajškom, Jožetom Samcem in Francem Zrcnem. Velik del denarja za kip je prispevalo podjetje Chemo iz Ljubljane, k čemur je pripomogel naš rojak g. Tone Hren, ki je direktor podjetja.

Če se še malo zamudiva ob kulturnem dogajanju v 80-tih letih, koga od zaslužnejših bi še imenovali? Kakšne so bile okoliščine? Se spominjate kakšnih zanimivih dogodkov?

Poleg že naštetih moram omeniti še Tomaža Blatnika, ki se je pozneje spustil v poslovni svet in danes sodeluje kot podporni član, za kar smo mu zelo hvaležni. Finančno je pomagala tudi Iskra (poleg Stolarne in Kmetijske zadruge) in g. Tone Drobnič, ki je bil takrat direktor. Marsikaj pa bi težko naredili brez ge. Tatjane Lampret iz ZKO Grosuplje. Zelo pomembna pridobitev za naš kraj je tudi Galerija Toneta Kralja, ki bi lahko bila pomembna sestavina turistične ponudbe. Za to pridobitev pa ima veliko zaslug ga. Anka Novak.

Bilo je tudi veliko zanimivih dogodkov, pomembno pa se mi zdi to, da smo bili zelo dobra ekipa, ki je stvari znala organizirati. Pridobili smo veliko poznanstev, ki odpirajo nove možnosti. Kdorkoli je prišel k nam, je bil zadovoljen in navdušen nad izvirnostjo in sploh nad "ponudbo". Posebej z glasbenega področja. K nam pa so prihajali kar pomembni ljudje. Tudi že prej, ne le v zadnjem letu. Samo cirkusa smo zganjali manj okoli tega.

Kako ocenjujete kulturno dogajanje oz. delovanje KUD Dobropolje v zadnjih nekaj letih in sedaj v novi občini?

"Kultura" je pravzaprav življenje, ki ga živimo. Znotraj tega pa je še posebna dejavnost, ki jo imenujemo kultura in zavzema zelo pomemben del našega življenja. V tej kul-

turi pa delajo v glavnem svobodni, ustvarjalni in pošteni ljudje. Pa tudi kakšen spletkar, da dela zmedo. Prav ti, po duši svobodni ljudje, pa so vedno krojili napredek v svetu. Bili so duševno toliko močni, da so lahko prestopili določene meje. Tako je bilo v Dobropolju, Sloveniji in povsod po svetu. Upam, da bo KUD Dobropolje to svojo vlogo v kraju igralo še naprej. Konec koncev smo v Sloveniji poznani po "mačkarah", zborovskem petju, Zagoriških fantih, godbi, ponikovski cerkvi in Podpeški jami. Vse to pa se je vrtilo okoli našega KUD.

Tako sva se v razgovoru sprehodila skoraj 20 let nazaj. Mislim, da je bilo zanimivo, pa tudi na mestu, razbistriti že nekoliko zamegljene predstave o dogajanju v Dobropolju kakšno desetletje nazaj. Saj prav ta čas zarisuje nekakšno prelomno obdobje v kulturnem življenju Dobropolja.

A končajva vendarle v realnosti sedanjega trenutka. Kaj bi želeli povedati našim bralcem glede na sedanje bolj ali manj resignirano stanje med ljudmi?

Nekoč sem poslušal direktorja neke naše tovarne, ki se je vrnil iz Nemčije, kjer je bil nekaj časa na usposabljanju. Govoril je o tem, kako nas od Nemcev niti ne loči sama tehnologija, temveč veliko bolj odnos do svojega podjetja. Tam o svoji tovarni govorijo spoštljivo, pri nas pa samo kritiziramo. Skrajni čas je, da si dopovemo, da nismo manj vredni, da se začnemo spoštovati. Najprej samega sebe, nato svojo firmo in potem svoj kraj. Slovenija je zelo majhna, ekonomsko šibka in samo neke vrste vznesena ljubezen do lastnega gospodarstva nas lahko popelje v boljše čase. To ljubezen pa bi morali izkazovati čisto vsi Slovenci. Še najbolj pa javni delavci.

Pripravila M. Steklasa

POPRAVEK

V zadnji številki Našega kraja je bil ponovno na delu tiskarski škrat. V sestavku Ivana Grandovca je pravilen naslov DOBREPOLJSKE MAČKARE in ne Dobropoljske maškare, enako v nadaljevanju.

V sestavku Tine Šuštar pa je pravilno TAIZEJSKO GIBANJE in ne Taizcisko gibanje. Za napaki se opravičujemo.

OBVESTILO O SPREJEMU DOHODNINSKIH NAPOVEDI ZA LETO 1995

Vse zavezance za dohodnino v občini Dobropolje obveščamo, da bomo tudi letos organizirano sprejemali dohodninske napovedi in sicer: v ČETRTEK in PETEK, 21.3.1996 in 22.3.1996 od 8.00 do 18.00 ure, na Vidmu.

Od ponedeljka, 25.3.1996 do petka, 29.3.1996 bomo dohodninske napovedi sprejemali v prostorih IZPOSTAVE GROSUPLJE, Kolodvorska 4, od 8.00 do 15.00 ure, v sredo do 17.00 ure.

V obojestransko zadovoljstvo prosimo vse občane, da se držijo navedenih rokov.

*Vodja izpostave:
Anton Žitnik*

Strokovno posvetovanje o Dobropolju

NAŠI KRAJI IN LJUDJE

Predstavitev drugega dneva posvetovanja

V prejšnji številki Našega kraja smo na kratko predstavili prvi dan strokovnega posvetovanja o Dobropolju z naslovom NAŠI KRAJI IN LJUDJE, ki je bilo 15. in 16. decembra 1995, v dvorani Jakličevega doma na Vidmu in ga je priredila občina Dobropolje, pobudnica in snovalka njegove temeljne vsebinske zasnove pa je bila ga. Anka Novak. V tej številki pa nadaljujemo s predstavitvijo drugega dneva posvetovanja. Medtem ko so bile v prvem delu v ospredju bolj zgodovinske in geografske teme, je bil drugi dan namenjen predstavitvi pomembnih Dobropoljcev in njihovi dediščini na kulturnem in ostalih področjih delovanja.

Predstavljamo vam nekaj citatov in povzetkov iz referatov sodelujočih, ki naj služijo predvsem kot vabilo k branju zbornika, kjer bodo referati objavljeni v celoti. Zbornik občine Dobropolje bo izšel v letošnjem letu. Že na osnovi referatov, ki smo jih slišali, lahko rečemo, da bo to delo izjemen dosežek za občino Dobropolje in izredno zanimivo branje za vse prebivalce občine in tudi za vse tiste, ki se zanimajo za posebnosti tega dela Slovenije.

OLGA ZUPAN je v svojem referatu predstavila topografijo cerkva v obeh župnijah Videm in Struge. Pripravila je podrobne stilne in časovne opredelitve cerkvenega slikarstva in pri tem od-

krila veliko bogastvo, ki se nahaja v naših župnijskih in podružničnih cerkvah. Iz njenega dobro pripravljene referata naj omenimo samo nekaj zanimivih podatkov: "Po starosti se sedanje cerkvene stavbe razvrščajo s skupino, ki imajo še ohranjeno srednjeveško zasnovo (Struge, Kompolje, Tisovec) in cerkve iz 17. stoletja (Hočevje, Podgorica, Ponikve, Zdenska reber). Baročna

sakralna stavba je v Podpeči, najmlajša cerkev iz 19. stoletja pa je župnijska cerkev na Vidmu. Župnija sv. Križa na Vidmu je bila ustanovljena v 13. stoletju, pred tem je spadala v župnijo Šentvid pri Stični. Najstarejši še ohranjeni slikarski spomenik so zgodnje gotske freske na južni fasadi župnijske cerve s. Avgušтина v Strugah."

Mgr. IGOR KRANJC je predstavil spomeniško kiparstvo Franceta Kralja, kar je del bogatega opusa tega umetnika, ki je bil tudi slikar, grafik, ilustrator in opisovalec svojih stvaritev. Od njegovih kiparskih umetnin je za nas še posebej zanimiv spomenik, ki ga je naročil rojak Anton Drobnič in na katerem je Kralj zajel kar neko zgodovinsko obdobje s številnimi portreti bolj ali manj znanih Dobropoljcev, ki so v družbi svetnikov. Sicer pa o umetnikovem spomeniškem kiparstvu mgr. Kranjc med drugim pravi: "Umetnik je enakovredno posegal na vsa področja likovnega ustvarjanja, s tem da je izbirno tematiko vedno znova skladno posredoval z naravo medija, ki si ga je izbral." Ko je govoril o njego-

vih kiparskih stvaritvah na fasadah cerkva, je ugotavljal, da je "Kralj gradil na likovno izrazni moči stvaritve, ki pa jo je vsakokratna arhitekturna rešitev lahko le okrepila. Kraljevo kiparsko delo je oblikovno in tematsko komplementarno arhitekturi."

Dr. MILČE KOMELJ je z izrednim umetniškim posluhom predstavil umetnost Toneta Kralja in ves razpon njegovega ustvarjalnega razvoja. Na začetku svojega izvajanja je dejal: "Vse tisto, kar je za slikarja, kiparja, grafika in oblikovalca notranje opreme Toneta Kralja osredno in bistveno, je usodno zraščeno z njegovim kmečkim izvorom. Z odnosom do zemeljskega, božjega in nacionalnega, kar je sprejel v domačem kraju, od koder zajema

tudi problematiko njegovih osrednjih zrelih del, sugestivno z markantnimi potezami uteleša podobe kmečkega življenja v vseh letnih časih od rojstva do smrti. To velja za njegove lesoreze, ki so deloma zastopani v dobropoljski stalni zbirki in ki v najboljših primerih zgoščajo bistvo kmečkih opravil v malodane

obredno veličino prvobitnih prizorov vsakdanjega življenja."

Dr. ZMAGA KUMER je govorila o ljudskem izročilu in zbrala zanimive podatke o zapisih ljudskih pripovednih pesmi. Slišali smo, da obstajajo prvi za-

pisih ljudskih pesmi iz Dobropolja izpod peresa nekega Martina Šuštarja iz Podgorice iz leta 1843. Kasneje je nekaj teh pesmi objavil Karel Štrekelj. Dobropoljske ljudske pesmi pa so bile prvič zapisane leta 1911, ko je Dobropolje obiskal Franc Kramar, ki je takrat zapisal kar 80 pesmi, ki so mu jih zapeli dobropoljski pevci in pevke. Ljudske pesmi je zapisoval tudi župnik Anton Mrkun in učitelj Tone Ljubič., kasneje tudi drugi. K ohranjanju so veliko pripomogli Vintarjevi iz Zagorice, že nekaj časa pa ohranjajo to izročilo Zagoriški fantje. Dr. Zmaga Kumer ugotavlja, da je po vsej verjetnosti prav izdelovanje "klincev" pripomoglo k ohranitvi velikega števila pripovednih pesmi. V arhivu glasbeno narodopisnega inštituta je med velikim številom ohranjenih ljudskih pesmi 36 pripo-

vednih.

ANKA NOVAK je pripravila referat ob 100-letnici Kulturnega društva Dobropolje. V svojem izvajanju je poudarila pomen šolstva za razvoj kulture in ob tem povedala, da smo na Vidmu dobili prvo obvezno šolo leta 1859, v Strugah pa 1873. Po začetnih težavah in neuspehih se je stanje s šolanjem otrok precej izboljšalo z nastopom učitelja Andreja Kančnika, ki je bil tudi cerkovnik, organist, pevec in pesnik. Otrokom in odraslim je znal vsepljati veselje do slovenskega jezika in pesmi. Po besedah Anke Novak je postalo življenje v Dobropolju še bolj razgibano potem, ko je Fran Jaklič ustanovil Bralno društvo, ki je bilo predhodnik Prosvetnega društva. V tistem času je Dobropolje postalo žarišče gospodarskega, združnega in kulturnega delovanja. Bralno društvo je dobilo svoje prostore v Štehovi hiši na Vidmu. V nadaljevanju referata je Anka Novak predstavila kulturno življenje in njegove značilnosti tik pred prvo svetovno vojno, med obema vojnoma, dotaknila pa se je tudi razmer po drugi svetovni vojni.

MILAN ŠUŠTAR je v svojem referatu predstavil vse znamenite Dobropoljce, od katerih so bili najpomembnejši France in Tone Kralj iz Zagorice in Fran Jaklič iz Podgorice. Znameniti Dobropoljci so bili še Anton Hren iz Kompolj (mladinski pisatelj), Frančišek Kralj iz Strug (mladinski pisatelj in pesnik), Luka Dobropoljski (humanist in večkratni dekan ter rektor dunajske univerze), Stane Novak iz Vidma (pesnik), iz vasi Cesta pa izhajajo kar trije zna-

meniti možje: dr. Matija Prelesnik (pesnik in pisatelj), Jožef Prelesnik (najbolj znan ponarejevalec denarja) in Jernej Pečnik (arheo-

log). Pri svojem izboru znamenitih Dobropoljcev se je g. Šuštar omejil na vse, katerih starši so bili Dobropoljci in na tiste, ki so daljše časovno obdobje delovali v teh krajih. Od teh, zadnjih, sta po njegovih besedah posebno zaslužna Andrej Kančnik in Anton Mrkun.

Milan Šuštar se je predstavil še z enim referatom. Na željo najmlajše Jakličeve hčerke, ki je bila tudi med prisotnimi v dvorani, je osvetlil dogajanje v Dobropolju okrog leta 1919, ko je moral Jaklič po vsem, kar je naredil dobrega za Dobropoljce, razočaran in zagrenjen zapustiti to dolino. Prof. Šuštar je poudaril, da preprosti ljudje niso nikoli odobrvali početja takratnih političnih prenapetežev, zaradi katerih je moral Jaklič oditi. Vendar so Dobropoljci kaj kmalu spoznali, koliko dolgujejo Jakliču, zato so na pobudo župnika Mrkuna zgradili kulturni dom, ki so ga v čast in zahvalo poimenovali po njem.

MIHAEL GLAVAN je imel referat z naslovom Receptija Jakli-

čevih del v sočasni periodiki. Na začetku je poudaril, da je doživel Jakličev slovstveni opus temeljito analizo v literarni vedi, manj poznano in še neraziskano pa je bilo sprotno odzivanje na njegove literarne stvaritve. Pri svojem raziskovanju je našel približno 38 odzivov na njegove objave v takratnem tisku. To pomeni, da je postalo Jakličevo delo kmalu opaženo pri kritikih in da so nekatera dela doživela temeljite kritike, kar je pomenilo že samo po sebi priznanje. Treba je omeniti, da so njegova dela ocenjevali v najbolj znanih revijah kot sta bila *Dom in svet* in *Ljubljanski zvon*. Med kritiki pa zasledimo tudi najbolj ugledna imena kot so Ivan Pregelj, France Koblar in Josip Vidmar.

Dr. JANEZ DULAR je predstavil enega od znamenitih, a nepoznatih Dobropoljcev, starinovedca Jerneja Pečnika. Svoj referat je začel z besedami: "Leta 1979 je Inštitut za arheologijo pri

SAZU izdal monografijo *Arheološka najdbišča*, iz katere je razvidno, da je največ podatkov o najdbiščih osrednje Slovenije prispeval Jernej Pečnik. Pa ne le to, večina arheološkega gradiva, s katerim se danes ponašata Narodni muzej v Ljubljani in Narodni muzej na Dunaju, je izkopala njegova roka." V nadaljevanju smo slišali še veliko podrobnosti o tej zanimivi, a nekoliko sporni osebnosti. Bil je nešolan, a izredno talentiran raziskovalec, svoje raziskovanje je razširil na vso Dolenjsko, ukvarjal pa se je tudi s topografijo.

Dr. JANEZ ŠTRUBELJ je s sodelovanjem mgr. JANEZA

VODIČARJA predstavil socialni program Antona Mrkuna, ki je bil župnik v Dobropolju v letih 1929 do 1945. Na začetku je označil njegovo življenje in delo, njego-

ve vsestranske sposobnosti in poudaril velike zasluge za Dobropolje, o katerih je bilo do zdaj malo slišati. Nato se je omejil na njegov socialni program, ki ga je povzel iz bogatega župnijskega arhiva. Zvedeli smo, da je Mrkun v praksi izpolnjeval Krekov socialni program. Prav v Dobropolju je uresničil del svojih sanj na socialnem področju. Njegovo delo je obsežen projekt Zavoda sv. Terezike in zdravstvene zadruga v Ponikvah, ki je imela kompleksno mrežo zdravstvenih in socialnih uslug. Ustanovil je dobrodelno društvo, prirejal številna predavanja in tečaje, se ukvarjal s karitativno dejavnostjo, bil etnolog, zgodovinar, gospodarstvenik, borec proti alkoholizmu itd.

IRENA DROBNIČ je predstavila referat z naslovom *Navade in običaji družin v Dobropoljski dolini med obema vojnoma*. V referatu, ki bo v celoti objavljen v zborniku, se je poskušala poglobiti v način življenja ljudi in zajeti utrip življenja s treh vidikov:

rednega delovnega cikla družine, skozi zunanje priprave na praznovanje praznikov, dotaknila pa se je tudi pomembnih prelomnic v življenju. Snov je črpala iz pripovedovanja starejših Dobrepoljcev in iz navad in običajev. Od številnih običajev se je pri predstavitvi omejila na dva, ki sodita v adventni in predbožični čas, to so koline in miklavževanje.

Zbrala M. Steklasa

Foto: Naš kraj

Ker v zborniku ne bo mogoče objaviti vsega zelo bogatega gradiva, bomo v jubilejnim letu v "Našem kraju" objavljali zanimive prispevke s področja naše kulture. S tem želimo tudi mi prispevati svoj delež k zbiranju in ohranjanju naše kulturne dediščine. Ob tej priložnosti vabimo k sodelovanju vse udeležence posvetovanja NAŠI KRAJI IN LJUDJE.

brepoljci, še posebno Zagoričani, prav dobro poznamo kot raziskovalca ljudskih mask in avtorja knjige Maske na Slovenskem, kjer je opisal tudi naše, dobrepoljske mačkare. Niko Kuret si je prizadeval, da bi po drugi vojni spet oživil naše mačkare, a mu ni uspelo. Postavil pa jim je spomenik s svojim filmom, ki ga je v šestdesetih letih posnel v Zagorici. Film je shranjen v arhivu v Narodopisnem inštitutu na SAZU - ju.

P.s. Kdor je sam v kakršnikoli obliki sodeloval v zadrugi za izdelovanje izgrač, ali pa bi imel o tem kaj povedati, ali morda hrani še kakšen izdelek te zadruge, naj v pisni obliki obvesti uredništvo Našega kraja. In naj ne pozabi napisati svojega naslova!

Anka Novak

Dobrepoljske igrače

"V Dobrepoljeh smo si zamislili, da bi začeli izdelovati igrače, da bi narodu dali zaslužek. Preštudiral sem vso to industrijo in prišel do prepričanja, da bi ljudstvo imelo lahko ogromne dohodke, če bi se na prav način oprijelo tega dela..." je zapisal v svojem življenjepisu dobrepoljski župnik, Anton Mrkun.

Med drugimi svojimi izrazitimi lastnostmi je imel ta izredni organizator tudi mnogo podjetniškega daru, ki se ga je zavedal in s tem v zvezi nekoč sam dejal mojemu očetu Antonu Novaku, p.d. Tomoževcu: Če ne bi bil duhovnik, bi bil industrijalec.

Mrkun je bil človek neusahljivih idej. Značilno zanj je bilo, da je storil vse, da je svojo zamisel tudi uresničil. Tako je ob gradnji Jakličevega doma mislil tudi na prostor, kjer bi razvijal lutkarsko obrtniško dejavnost. Ogromen prostor nad veliko dvorano je gradil s tem namenom. Tam naj bi bila lutkarska šola in delavnica, kjer bi moglo delati nad 200 deklet. V pripravah na to novo dejavnost je organiziral lutkarski tečaj za deklice in tečaj za izdelovanje igrač za fante. Dosegel je, da je banska uprava poslala v Dobropolje strokovnega učitelja, Franca Repiča in dosegel tudi, da so učno dobo podaljšali od prvotnih štirih mesecev na dve leti. Potem ga je Repič začel prepričevati, da se ročna izdelava lutk ne izplača. Kupili so stroje, ki jih pa F. Repič ni znal uporabljati. Vse to se je dogajalo v okviru zadruge Razvoj, ki jo je bil ustanovil župnik, toda je zaradi opisanih razmer že v nekaj letih propadla. Pa vendar je dobrepoljski župnik verjel, da je igračkarstvo zelo donosna dejavnost. "Kdor bi se zavzel, lahko v enem letu postane milijonar. Meni se ni več kazalo pečati se z igračkarstvom, zato smo prodali vse skupaj Ivanu Repiču (domnevno

bratu Franca Repiča). On je tehnično sposoben, toda komercialno je nesposoben," je zapisal Mrkun ob zaključku tega poglavja v svojem življenjepisu. Kljub svoji kratki življenjski dobi je dobrepoljska zadruga Razvoj kar široko zasnovala svojo prodajno mrežo. Svoje igrače je pošiljala po vsej Jugoslaviji. Tudi iz tujine so se oglašali kupci. Razstavljali pa so te svoje izdelke Dobropoljci na velesojnih v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu in celo na svetovni razstavi v New Yorku v Ameriki so dobile svoje mesto.

Prav gotovo pa nihče od nas ni vedel, da so v dobrepoljski zadrugi za izdelovanje igrač leta 1940 izdelali prve slovenske ročne lutke in sicer za prvo slovensko gledališče ročnih lutk - "Pavlihov oder", ki so ga tedaj ustanovili v Ljubljani.

"Nove dobrepoljske lutke" je naslov članka, v katerem predstavi avtor serijo dvanajstih ročnih lutk, ki so jih izdelali na Vidmu, kjer je bil sedež zadruge in njene delavnice za igrače. "Izdelava lutk je prvovrstna, kakor smo že navajeni pri izdelki naših vrljih Dobrepoljcev, ki jih vodi pri delu strokovni učitelj, akademski kipar Fr. Repič," je zapisal Niko Kuret, ki je tedaj z vso vnmemo vodil gledališki odsek pri Prosvetni zvezi v Ljubljani, katere član je bilo tudi Prosvetno društvo v Dobropolju.

Dr. Nika Kureta, sodelavca Narodopisnega inštituta pri SAZU v Ljubljani, številni Do-

OŠ Dobropolje
vabi

ob
**MATERINSKEM
DNEVU**

**na kulturno
prireditvev,
ki jo pripravljajo
učenci s svojimi
mentorji**

**v PONEDELJEK,
25.3.1996,
ob 19. uri (po
maši)
v Jakličevem
domu na Vidmu.**

VABLJENI!

Prireditve ob kulturnem prazniku

Gost večera: Tone Kuntner;

Letošnje Jurčičevo priznanje prejel Jože Samec iz Predstrug.

Nastopili so igralci obeh dramskih skupin

Ker sem se na proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku pomotoma pozabil zahvaliti za sodelovanje moškemu pevskega zboru "Rafko Fabiani", se za to napako vsem članom zbora opravičujem in hkrati zahvaljujem za njihov prispevek k praznovanju.

Igor Ahačevič

Številnim kulturnim prireditvam ob letošnjem kulturnem prazniku po vsej Sloveniji se je pridružilo tudi KUD Dobropolje. Proslava je bila v dvorani Jakličevega doma na Vidmu v soboto, 3. februarja.

Nastopili so recitatorji obeh dramskih skupin, moški pevski zbor Rafko Fabiani in učenci glasbene šole iz Vidma. Prireditve sta povezovala Pavlina Novak in Igor Ahačevič. V veznem tekstu smo slišali razmišljanje o Prešernovem izročilu in o slovenski kulturi tja od Prešernovih časov naprej. Pa tudi o slovenstvu, strankarskih prepričanjih, takšnih in drugačnih razprtijah, ki spremljajo Slovence tako rekoč skozi vso svojo zgodovino. Tudi danes ni nič boljše kot v prejšnjih časih. Tudi glede odnosa do velikih umetnikov se ni kdo ve koliko spremenilo do današnjih dni.

Posebno kvaliteto prireditvi je prispeval gost večera, pesnik in igralec Tone Kuntner, ki je z recitiranjem Prešernovih pesmi pripo-

mogel k globljemu doživetju Prešerna in njegove pesniške veličine pri obiskovalcih.

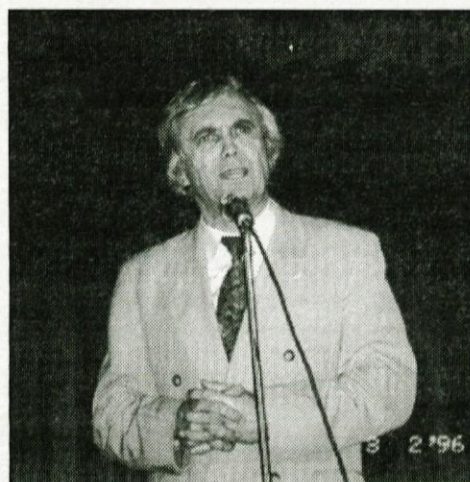
Letošnje Jurčičevo priznanje Zveze kulturnih organizacij za občino Dobropolje je dobil za dolgoletno uspešno delo na kulturnem področju JOŽE SAMEC iz Predstrug. Priznanje je bilo podeljeno na osrednji kulturni prireditvi ZKO Grosuplje, Dobropolje in Ivančna Gorica, ki je bilo v kulturnem domu v Grosuplju.

M. Steklasa

Foto: Naš kraj

Moški zbor "Rafko Fabiani"

Vrhunski nastop igralca Toneta Kuntnerja

Igralca

IVO BAN in IZTOK VALIČ

gostujeta v dvorani Jakličevega doma na Vidmu
v SOBOTO, 16.3.1996, ob 20. uri
z odlično komedijo

MOŽ MOJE ŽENE

Cena vstopnic: 800 SIT

Vstopnice označene po sedežih in vrstah bodo v predprodaji pred vsemi kinopredstavami in pri blagajničarki kina ge Mariji Babič na domu.
Rezervacije po telefonu 787510.

Intervju: TONE KUNTNER

“Ni življenja brez radosti do življenja”

Tone Kuntner je član Mestnega gledališča ljubljanskega, docent na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo, predvsem pa ga poznamo kot pesnika, ki je do zdaj izdal skupaj z izbori kar 17 pesniških zbirk.

V njegovi poeziji odseva čustveni in prvinski stik z domačo zemljo in ljudmi, ki živijo v tesni povezavi z njo, zato ni le pesnik Slovenskih goric, od koder izhaja, ampak istočasno kateregakoli koščka slovenske zemlje. Iz njegove poezije vejejo otožni spomini na davno minulo lepoto otroštva, kristalizirajo se njegova iskanja, upi, dvomi, a tudi življenjska radost. Iz njegovih verzov veje neustavljivo hrepeneje po človečnosti, lepoti, ljubezni, pristnosti.

Bilo nam je v veliko veselje pozdraviti ga v naši sredini. Še posebej pa smo bili veseli njegove pripravljenosti na razgovor.

Gospod Kuntner, s kakšnimi občutki nastopate na odru podeželske dvorane, pred drugačnim občinstvom, kot ste ga vajeni v gledališču?

Navajen sem tudi takega občinstva. Velikokrat in zelo rad prihajam v manjše kraje. To občinstvo mi je blizu in čutim, da sem tudi jaz njim.

Približno 160 let po njegovi smrti ni Prešernova pesniška veličina nič manjša. S svojim sporočilom in pomenom ostaja med nami večno živ in aktualen. Pa je v nas dovolj prisotna ta zavest?

V šoli se učimo o Prešernu, vendar smo takrat še premladi, da bi ga v vsej globini doumeli. Kako velik duh je Prešeren, človek do jame šele v zrelih letih, ko čustveno in vsestransko dozori. Kljub vsemu se še vse pre malo zavedamo, kaj pomeni, da je tako majhen narod kot je naš, že pred 160-timi leti imel pesnika evropskega formata. Pravzaprav nas je duh obdržal skozi stoletja, z njim smo kljubovali vsem težavam, s takim duhom gremo

naprej v prihodnost. Tolikšni veličini kot sta Prešeren in Cankar predstavljata mejnike v življenju naroda. Če bomo take stebre ohranjali in dopolnjevali, se kljub težavam nič ne more zrušiti.

Kaj mislite o kulturnem življenju na podeželju? V kakšni smeri naj bi se razvijalo? Kakšne možnosti vidite?

Pomembno je predvsem to, da se kulturno življenje razvija povsod tam, kjer ni možnosti za razvoj profesionalne vrhunske kulture. Važno je, da se spodbuja duha, ob tem se krepí slovenska zavest in samozavest, naš ponos. Ni vse odvisno le od denarja. Videl sem velike in bogate dežele z majhno in revno duhovno kulturo. Če se v tem pogledu primerjamo z Ameriko, bi z malo pretiravanja lahko rekel, da tam, razen v krogih, ki se ukvarjajo s kulturo in tistih krogih ljudi, ki jim je kultura blizu, vlada duhovno barbarstvo.

Torej se majhen narod lahko uveljavi tudi s svojo kulturo?

Vsekakor. To, da si majhen, nič ne pomeni, pomembna je veličina duha. Če bi se tega za-

vedali vsi, bi bili drugačni. To je še posebej treba poudarjati zdaj, ko govorimo o vstopu v Evropo. Kaj je pravzaprav evropskost? Tudi duhovna rast, kultura življenja, občutek do reda, odnos do dela... Mi smo že od nekdaj Evropa.

Kaj bi lahko rekli o slovenski kulturi in slovenski kulturni politiki v tem trenutku?

Veliko je slišati, da se namenja kulturi premalo denarja. To je res, vendar si nisem nikoli delal utvar, da lahko kultura majhnega naroda razpolaga z veliko denarja. Tudi primerjave niso zmeraj na mestu. Najpomembnejše je, da gre kulturni razvoj naprej. Kultura nam je pomagala kljubovati, preživeti. Čeprav smo kulturno na relativno visokem nivoju, je treba graditi naprej. Naloga države in kulturne politike pa je uravnavanje tega razvoja.

Kaj se trenutno dogaja med slovenskimi kulturniki in razumniki? Morda v luči prispevkov, ki sta jih v zadnjem času pisala Dimitrij Rupel in Tine Hribar, ko opozarjata določene ugledne kulturnike, da “niso na pravi poti”?

Ob tem ostajam brez besed, morda bi odgovoril s pesmijo KAJ SE JE TO ZGODILO

Kaj se je to zgodilo z nami da nismo več kakor prijatelji?

Kakor da nismo nikoli bili popotniki istih poti in dni.

Kakor da nas isto ne veseli in isto ne žalosti in boli.

Kakor da so se strgale vse vezi duha in srca in krvi.

Kakor da smo zašli, se zgubili v temi

In kakor da ne sledimo vsi luči iste luči.

Kaj se je to zgodilo z nami, da smo postali vi in mi?

Ob osamosvojitvi ste bili, kot večina intelektualcev, zelo navdušeni. Je to navdušenje po vsem tem, kar se je potem godilo in se še dogaja, še ostalo? Ste morda kaj razočarani?

Razočaran nisem in ne morem biti, kot ne morem biti razočaran nad življenjem na sploh. Vendar toliko blata in podlosti nisem pričakoval, predvsem pa ne od ljudi, ki so bili izvoljeni in so zdaj plačani za to, da bi gojili radost. Da, radost. Če ni radosti, se začne vse

krhati, razpadati, razvoj gre navzdol. Ni življenja brez radosti do življenja. Vendar mislim, da je v večini naroda radost ostala.

Zdi se, da je vsepovsod prisoten nekakšen cinizem, nekateri temu pravijo činična distanca. Kaj se po vašem prav-zaprav dogaja?

Če tisti, ki so bili izvoljeni na demokratičnih volitvah, širijo malodušje in cinizem, si upam reči, da to ni le greh, ampak že protislovensko in s tem pritrdljivo dejanje, v bistvu je to rušenje plebiscitne odločitve. Prepričan sem, da bo sčasoma radost premagala cinizem. Ko sem razočaran spremljal polemike o tem, kako, in če sploh, praznovati obletnico samostojnosti, sem se ob 3. obletnici odločil, da praznujem sam in širim svojo radost na drugačen način. Izdal sem knjigo pesmi O DOMOVINA, v kateri izražam radost in skrb za to domovino. Življenje prinaša vse mogoče, tudi v življenju naroda. Toda to, kar se je zgodilo našemu narodu, ko si je priboril svojo samostojnost, to se lahko zgodi nekemu narodu v zgodovini samo enkrat, zato je treba to kvaliteto gojiti in razvijati.

So trenutki v življenju naroda, ko je treba nekaj narediti. Takrat ni dovolj pamet, ampak predvsem srce, srčna norost!

Očitno je, da obstaja kriza vrednot. Kako vzpostaviti nov sistem vrednot? Ali je morda dovolj, da se tolažimo, da je to normalno za čas tranzicije?

To je mogoče res. Vendar moramo narediti vse, da bo stanje čim prej drugačno. Po svoji vesti, po pameti, po srcu. Spominimo se Cankarjevih besed, ko pravi: "Morda dosežem tisoči del tega, kar bi rad dosegel. Pa če le enemu odvežem roke in pamet, bo dovolj plačila. Moj idealizem je velik." Tudi moj je idealizem je velik, zato gledam z optimizmom v prihodnost.

Kaj mislite o sedanjem liberalizmu? Kakšen je? Kaj se dogaja?

To je težko razumeti. Vse gre preko meje, današnji liberalizem je nekoliko izkrivljen. Gre za brezobzirni materializem, pogoltnost, pokvarjenost. Svoj odnos do tega časa izražam v pesmi KAKO NAJ VERJAMEM.

Kako naj verjamem,
če ni srca, -
le od pameti,
le od računa?!

Saj je srce
srce življenja
in je življenje
življenje srca.

Kako naj ujamem
resnico sveta,
ribo izmuznjeno
v kalnost tolmuna?!

Dovolite, da zaključiva najin pogovor še z eno pesmijo po moji izbiri, ki govori o luči, ki je prišla iz davne preteklosti in sveti v davno prihodnost. "Mi imamo milost in srečo, da nam je zasijala. Odgovorno jo moramo predati naprej, to je naša dolžnost. Ta luč je življenje naroda." S temi lepimi besedami ste nekje razložili verze te pesmi sami.

TA LUČ

Ta luč ni od včeraj
in ni samo moja.
Ta luč ne gori od danes do jutri,
gori in sveti iz davne preteklosti
v davno prihodnost.

Ta luč je spomin,
ta luč je upanje.

Nekdo jo je davno nekoč prižgal
in je svetila
kakor trstenka,
kot oljenka, sveča, kot petrolejka,
kakor karbidovka,
kot plamen, kot kres,
kot ogenj v strehi,
kot velik požar
in kakor žerjavica,
ki je velikokrat skoraj ugasnila.

A ni ugasnila,
ker jo varujemo kot luč svojih oči,
ker jo predajamo neugaslo,
preden ugasnejo naša življenja.

Brez te luči ne bi znali živeti.

Brez te luči bi bila tema.

Ob izidu knjige

Frana Jakliča

O, TA TESTAMENT

Dvodnevno posvetovanje z naslovom NAŠI KRAJI IN LJUDJE se je zaključilo s predstavitvijo knjige Frana Jakliča O, TA TESTAMENT. Predstavitve je bila združena s kulturnim programom, knjigo pa je predstavil g. Matija Remše, urednik Mohorjeve družbe iz Celja, kjer je delo izšlo.

To je izbor nekaterih Jakličevih literarnih del, med katerimi je daljša novela z naslovom O, TA TESTAMENT, po kateri nosi naslov celotno delo. Knjiga vsebuje tudi nekaj krajših spisov, ki jih je Jaklič objavil v različnih literarnih revijah. Med njimi je tudi povest V PUSTIV JE ŠLA, ki je po mnenju literarnega zgodovinarja Antona Slodnjaka najboljše, kar je Jaklič napisal.

Ob branju teh povesti in spisov ugotovimo, da je bil Jaklič dober opazovalec in pripovednik, knjiga pa utegne biti še posebej zanimiva za vse tiste, ki jih zanima življenje prednikov, ki so živeli na tem koščku slovenske zemlje, ohranjali stare navade in svojstven patriarhalen način življenja. Delo je napisano v slogu večerniških povesti, opisuje vsakdanje življenje preprostih ljudi, kjer odstopanje od ustaljenih vzorcev obnašanja vedno povzroči neodobravanje okolja. Močno so poudarjene vrednote in moralna komponenta, za dobroto si prej ali slej poplačan, hudobija pa se kaznuje.

Trdo kmečko življenje na vasi je oblikovalo junake teh povesti. Ti so sicer dobri ljudje, a njihove usode zaznamujejo človeške lastnosti in razvade kot so alkoholizem, pohlep po denarju in bogastvu, ošabnost, ljubosumnje, nezvestoba, nevoščljivost, skrb in razprtije zaradi dediščine ter vsakovrstne človeške slabosti, ki neredko pripeljejo do tragičnega konca.

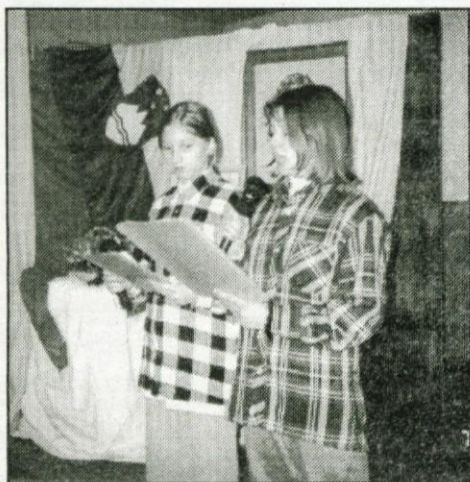
To je pripoved o ljudeh iz Jakličevega časa, a konec koncev tudi o ljudeh današnjega časa, saj človeška narava kljub svoji odprtosti k popolnejšemu življenju ostaja ista, nepopolna.

M. Steklasa

*Pogovarjala se je
Mihaela Steklasa*

Počastili smo kulturni praznik

Z razmišljanjem o kulturi, ki naj bi bila v nas samih, v naši neposredni okolici, na delovnem mestu in doma v družini, se je začela kulturna prireditev OŠ DOBREPOLJE, 7. februarja, ki je bila posvečena SLOVENSKEMU KULTURNEMU PRAZNIKU.

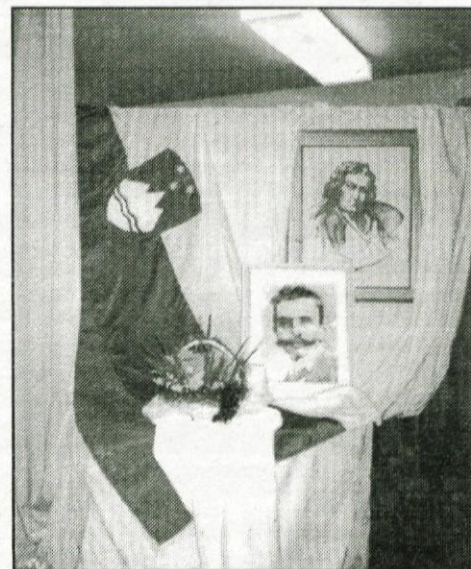
Voditeljici Tanja in Marta

Tokrat učenci niso recitali Prešernovih pesmi, pač pa smo posvetili uro umetniške besede IVANU CANKARJU. Letos se namreč spominjamo 120-letnice pisateljevega rojstva, kar bo gotovo pobuda za številne proslave, prireditve, predavanja in uprizoritve pisateljevih odskih del. Verjetno smo eni izmed prvih, ki

smo počastili njegov spomin. Zavedamo se, da v času, ki ga živimo, še posebno občutimo, kaj so ljudstvu njegovi pisatelji. Tako kot brez PREŠERNA tudi brez CANKARJA Slovenci ne bi bili to, kar smo.

Učenci so doživeto recitali Cankarjevo poezijo in uprizorili izbrane odlomke iz njegovih črtic. V uri Cankarjeve umetniške besede smo ob zvočni spremljavi podoživeli njegov dom, rojstni kraj, leta študija, mestne in življenjske šole in spoznali njegovo samot-

Prizor iz črtice Sveto obhajilo

Sceno je oblikovala Anja Šmajdek

no, grenko mladost.

Popolna tišina med prireditvijo, na koncu pa buren aplavz ter vedrina in zadovoljstvo, ki sta se zrcalila na obrazih učencev ob odhodu, so bili dokaz, da je prireditev uspela. dotaknila se je marsikatere mlade duše.

Za nami je še eno lepo in bogato doživetje.

Slavka Mustar

Prizor iz črtice V Ljubljano pojde

Letošnje pustovanje v Dobropolju

Vztrajajo le še Češčani in Ponikovci...

...in najmlajši

Na obisku pri najstarejši Dobrepoljki – gospe Jožefi Tomšič iz Ponikev

Mesec marec prvi stopi v pomladanski čas. Dnevi se začno vidno daljšati in vse živo je deležno več svetlobe. Narava zoživi in zdi se, kot da se je prebudila po dolgem snu. Velika večina praznovanj ima korenine v davni preteklosti, ko so ljudje živeli v tesnem stiku z naravo. Zato verjetno ni naključje, da v mesecu marcu praznujemo praznik vseh mater in žena. Morda nas ravno pomladni čas s svojo življenjsko močjo opomni, da izkažemo pozornost in hvaležnost našim materam.

Jožefa Tomšič, Podunska mama iz Ponikev, je najstarejša Dobrepoljka. Rojena je bila pred 98 leti, toda po srcu je še prava mladenka. Človek ji še zdaleč ne bi prisodil teh let. V svojem dolgem življenju je doživela in preživela marsikaj. Rojena je bila leta 1898 na Turjaku, ko se je poročila, pa je postala Dobrepoljka. Zdaj živi pri hčerki Tončki v Ponikvah.

Povejte kaj o vašem otroštvu.

Težko je bilo. Bilo nas je sedem otrok, oče pa je bil 31 let v Ameriki. V tistem času je bila ravno prva svetovna vojna in so bili res težki časi. Od očeta dolgo ni bilo glasu, saj pošta ni prihajala, a preživeli smo. Veliko smo delali. Zdaj pa ne morem več. Takrat je življenje, ko lahko delaš. Samo sedeti in dolgočasiti se, to pa ni "lušno".

Ste imeli doma kmetijo?

Da, tudi. Največ pa sem delala pri drugih ljudeh. Na gradu, ribala, čistila in podobno.

Ste hodili v šolo?

O, da. S šestimi leti sem začela hoditi v šolo. Takrat nas je hodil iz Želimlja učitelj Fran Finžgar. Bil je fin, velik človek in zelo prijazen z otroki. Nato nas je učil verouk novi turjaški župnik Anton Medved. Rad je bil z ljudmi, zato je hodil vsak večer v gostilno, da se je pogovarjal z učiteljem, našim očetom in drugimi vaščani. Potem pa ga je nekdo zatožil njegovemu očetu, da hodi v gostilno. Oče mu je pisal, ali je človek ali zver, ker pohaja po gostilnah. Anton mu je pa odpisal: "An-

ton sem kot človek, kot Medved zverina. Tak kratek odgovor je tvojega sina." Bil je dober gospod, a kmalu je umrl, ker je bil slabega zdravja.

Kje ste spoznali svojega moža?

Moževa sestra se je poročila z mojim bratom. Tako sva se srečala. Poročila sem se pri 38-tih letih, sem bila bolj dolgo doma.

Kakšno se vam je zdelo življenje v Dobrepolju, v Ponikvah?

Tistega občutka kar nisem mogla imeti med vsemi ljudmi, kot na Turjaku. Na začetku mi

je bilo dolgčas. Na Turjaku je bilo življenje bolj razgibano. Tam je bila graščina, imela sem veliko prijateljic, pela sem na koru in je bilo vedno veselo. Tu pa ne. A človek se mora na vse navaditi.

Kaj pa otroci?

Imam dve hčerki, bili sta vedno pridni. Nikoli ne bom pozabila, kako sva se s Tončko učili na peči Male zgodbe. Morali so jih znati na pamet, še preden so hodili v šolo, da so šli lahko k prvemu svetemu obhajilu. Njena sestra, ki je dobro leto dni mlajša, je pa vse poslušala in tako se je še ona vse naučila. Bilo nam je lepo. Če človek lahko dela, je lepo. Tudi na moža imam lepe spomine. Samo premalo časa sva živela skupaj, le 23 let, že 36 let sem vdova.

Kaj je po vašem pomembno za razumevanje med možem in ženo?

Nikoli ne sme veljati beseda samo enega. Gospodar mora biti v hiši in po njegovem mora biti, ampak žena mora pa tudi vedeti, kaj je treba. Zelo je hudo, če je žena zaničevana. Pri meni tega ni bilo, sem imela preveč dobrega moža. Veliko je treba tudi potrpeti. Toda vse pride in vse mine.

Je v življenju več lepega kot hudega?

Mislím, da je v življenju veliko lepega, toda mi imamo oči samo za tisto, kar je težko. Kadar nam je lepo, se tega še zavedamo ne.

Katero življenjsko obdobje imate v najlepšem spominu?

Zdaj mi ni hudega. V zakonu je bilo prav lepo, čeprav sem morala delati in ni bilo razkošja. Delo mi je bilo v veselje, sem pa tudi trpela. Spominjam se, da sem imela, še na Turjaku, ob praznikih tako otekla kolena, da sem komaj pokleknila v cerkvi. V tistih dneh sem veliko delala, ribala pri drugih ljudeh. Najbolj hudo pa je bilo med drugo svetovno vojno. Še ko sem bila dekle, sem dobila malo obrt in sem po sejnih prodajala slaščice iz lecta. Ko sem se poročila, sem z moževim denarjem, ki ga je prigaral v Ameriki, odprla trgovino z mešaním blagom. Leta 1943 pa smo bili ob vse, partizani so nam vse pobrali, da še za močnik nismo imeli. Človeka življenje vedno tepe, toda nikoli ni tako hudo, da se ne bi preživelo.

Kaj pa sedaj počnete čez dan?

Nič. Samo premišlujem. Berem tudi, toda že slabo vidim. Berem pa vse, kar mi pride pod roke. Vedno sem rada brala. Ko sem bila mlada, čez dan nisem utegnila, ker sem imela delo. Ko pa se je zmrčilo, sem vzela knjigo ali časopis, ga dala med okno in brala. Vsak

dan gledam tudi televizijo. Mora biti res kaj posebnega, da zamudim dnevnik. Radovedna sem še zmeraj.

Kaj pa mislite o politiki?

Ko se bodo nehali kregati, takrat bo dobro. Vsi bi radi veliko imeli, a ni kje vzeti.

Imate kakšen nasvet, kako naj živimo, da bomo zadovoljni?

Delati in pošteno živeti. To je vse. Brez dela pa ne bo šlo. Dela se ni bati, dokler moreš. Jaz sem vse delala, pa me zato ni konec. V mojih rokah je vse pelo: kosa, sekira... Tudi gospodinjala sem rada. V Ljubljani sem naredila kuharski tečaj, potem pa sem kuhala na ohceti, pekla torte, učila mlada dekleta. To mi je bilo res v veselje. Napekla sem toliko tort, da bi jih bilo prav do Strug, če bi jih v vrsto postavila.

Ali se vam zdi, da se je življenje zelo spremenilo?

Da. Ljudje zdaj bolj razkošno živijo.

So zato tudi bolj srečni?

Prav nič. Vsak si želi še več. To je stara muzika. To ni dobro, morali bi biti veseli tega, kar imamo.

Gospa Jožefi se lepo zahvaljujem za ta prijeten pogovor. Želim ji, da bi ostala še naprej tako polna zanimanja za stvari okoli sebe in da ji ne bi nikoli zmanjkalo hudomušnosti, ki jo ima vedno pri roki. Zahvaljujem pa se tudi njeni hčerki, Tončki Perhaj, za vse zanimive opombe.

Pogovarjala se je Tina Šuštar

MISLI O ŽENI IN MATERI

Starost se začne na dan, ko umre mati.
(albanski pregovor)

Kdor matere ni poznal, ne ve, kaj je dobrota.

(hrvaški pregovor)

Materine roke so mehke tudi kadar tepejo.

(češki pregovor)

Očetova dobrota je višja od gore, materina dobrota je globlja od morja.

(japonski pregovor)

Z dobrim orožjem se oboroži, kdor dobro ženo poroči.

(francoski pregovor)

Lepota združena skrepostjo je ženska popolnost.

(perzijski pregovor)

Društvo kmečkih žena Grosuplje ČESTITA za materinski dan

DRUŠTVU KMEČKIH ŽENA DOBREPOLJE, PREDSEDNICI MARIJI NUČIČ TER VSEM KMEČKIM ŽENAM.

POKLANJAM VAM SVOJO PESNITEV

Čujte, zvonček nas že kliče,
teloh snežno bel cveti.
Še spominčic naberite,
jih nesite mamici.

Pa potoka žuborenja,
jata ptičkov žvrgolenja.
Vse prebuja se iz spanja,
mamin praznik se pozdravlja.

Pozdravlja jo še črni kos,
ki ima rumeni nos,
zgodaj zjutraj pa v snu
kukavica poje ku, ku, ku.

Lastovica potepinka
v staro gnezdo je prišla,
okrog hiše poletela
mamico pozdravila.

Danes vse veselo je,
pa še mamice slave,
saj lepšega v življenju ni,
ko pomlad se prebudi.

Spomnimo se še tistih mamic,
ki jim srca krvave,
njih sinovi in očetje
v preranem grobu spe.

Stanka Ahlin, Grosuplje

Družinski kotiček

V mesecu decembru 1995 je bila pod vodstvom gospoda župnika F. Škulja ustanovljena komisija za družine.

Takrat je bilo dogovorjeno, da bi poleg informativnega branja v časopis Naš kraj uvedli "družinski kotiček".

Rubriko pričenjamo v mesecu marcu, ki je poln pomladanskega pričakovanja. Mesec marec je zaznamovan z datumom 8. marec, ki je svetovni dan žensk, pri nas na Slovenskem pa praznujemo 25. marec kot družinski praznik, kot dan staršev. Sicer pa si starši vedno zaslužijo našo pozornost in hvaležnost.

Zakaj toliko govorjenja in pisanja, pa raznih strokovnih srečanj na temo "družina" - v lanskem letu, ko je bilo leto družine? To ni še zbledela tema. Vedno bo aktualna, ves čas obstoja človeštva.

Družina, kakršne si želimo vsi, je dejansko vrednota. Za ustanovitev takšne vrednote pa se moramo potruditi vsi: v prvi vrsti zakonca, vsak posebej in na svoj način, starši, če živijo z nami v družinski skupnosti in nenazadnje kot bistvo te skupnosti, otroci.

Pogostokrat se ne znamo potruditi dovolj. Vsak imamo svojo družino na dlani.

Sebe kot najožjega člana družine postavljamo vedno v pravo pozicijo, na ostale člane družine pa naša senca pada in v temnem kotu ne vidimo dobrih strani naših najbližjih. Tudi svojo slabo voljo ponavadi strsemo na tistega, ki nam je najbližji.

Vsi kdaj pa kdaj občutimo slabost družine. Te slabosti največkrat občutijo otroci. Ti jo tudi najbolj doživljajo. So namreč kritični gledalci, poslušalci in nenazadnje, ko odrastejo naši posnemovalci. Zato naj bo rubrika "družinski kotiček" namenjena vsem članom družine, saj v družinsko skupnost spadamo vsi. Iz nje naj ne bi ustvarili težo življenja, pač pa skupnost, iz katere črpamo moč za naše vsakdanje življenje. To bomo dosegli, če bomo pred vsa naša dejanja postavili na prvo mesto potrpljenje, ljubezen in sprejemanje človeka, kakršen je, z vsemi svojimi dobrimi in slabimi lastnostmi.

Ne moremo reči, ko odrastemo, da vemo vse. Še zdaleč ne. Vse življenje se učimo. Tudi zakon je posebna šola, v kateri se moramo na prvem mestu vzgajati starši, da lahko potem vzgajamo svoje otroke.

Anica Štrubelj

Preventivna dejavnost policije na področju prometne varnosti v letu 1996

Policija je skupaj s Svetom za preventivo in varnost v cestnem prometu tudi v letošnjem letu planirala razne preventivne dejavnosti, ki so nadaljevanje že začete strategije iz leta 1995.

Zastavljeni so trije nivoji, ki so izdelani na osnovi najpogostejših vzrokov prometnih nesreč.

Prvi nivo najpogostejših vzrokov prometnih nesreč po najnovjših podatkih predstavlja hitrost vožnje, varnostni pas in alkohol. Zanimivo je, da je v zadnjih letih postala hitrost glavni vzrok prometnih nesreč, prej je bila to vinjenost. Kar 60% nesreč se zgodi zaradi prevelike hitrosti. Kot preventivno dejavnost policija pri tem uporablja klasične radarje merjenja hitrosti, vse več pa se uporabljajo modernejši laserji. Policija nadalje ugo-

taavlja, da je izven naselij 80% voznikov povezanih s pasom, v naselju pa le dobrih 60%. Dokazano je, da voznika v naselju pri dovoljeni hitrosti, pas zagotovo reši smrti.

Drugi nivo pogostosti vzrokov prometnih nesreč je nepravilna stran vožnje in izsiljevanje prednosti.

Tretji nivo pa zajema precej ogroženo populacijo kot so traktoristi, kolesarji in pešci.

Preventivne akcije, katerih namen je zagotoviti čim večjo varnost in zmanjšanje števila prometnih nesreč, bodo potekale vse letošnje leto. Prva od teh že poteka pod geslom

STOPIMO IZ TEME

Akcija poteka od 15. februarja do 10. marca. Namenjena je pešcem, ki hodijo izven naselja in v naselju ter pri tem kršijo predpise o varni hoji. Pešce se pri tem ne kaznuje, pač pa

jim policisti delijo kresničke in posebne zloženke, ki v besedi in sliki prikazujejo pravila o varnosti. Cilj akcije je izboljšati vidljivost pešcev in s tem zagotoviti zmanjšanje prometnih nesreč.

NATAKAR! TAKSI PROSIM.

To je preventivna akcija, ki bo potekala od 15. marca do 10. aprila. V tem času bo policija delila zloženke voznikom, ki bodo preizkušeni z alkotestom. Če bo pri vozniku ugotovljena prisotnost alkohola, dosednji ukrep seveda ostane, poleg tega pa bodo ti in ostali vozniki, ki jih bo policija ustavila, dobili posebne zloženke, katerih namen je opozoriti na nevarnosti, ki prežijo zaradi vožnje pod vplivom alkohola tako njim kot tudi drugim udeležencem v prometu.

Policijska postaja Grosuplje

Črna kronika

Kljub bližajoči se pomladi zima še vedno vztraja. Tako enkrat sneži, drugič dežuje, težak sneg in led lomita drevje, odjuga pomaga snegu s streh in poškoduje marsikateri avtomobil, nevarnost pa preži tudi na pešce. Temu primerne so tudi vozne razmere na cestah. Spreminjajoče se vreme pa vpliva na počutje in obnašanje ljudi. To nam kaže kronika zadnjega meseca.

10.01.96 Policisti so dalj časa zbirali obvestila za neznanim storilcem, ki je v letu 1995 na škodo gostilničarja iz Vidma odnesel mizo za igranje nogometa. Delo ni bilo zaman in tako so policisti tega dne mladoletniku iz Vidma zasegli navedeno mizo in jo vrnilo oškodovancu. Ugotovilo se je, da sta tatvino izvršila dva mladoletna domačina. Z njunimi starši se bo pogovoril sodnik za mladoletnike iz Okrožnega sodišča v Ljubljani.

12.01.96 Na zakonca iz Kompolj doslej izrečene kazni pri sodniku za prekrške niso delovale vzgojno ali pa so bile prenizke, da bi se umirila. Tako je bila ponovno potrebna intervencija, ker sta se sprla in pretepala. Že pred prihodom policistov so jima pošle moči in sta se umirila. Moči pa so se do večera vrnile gospodinji, ki je ob pomoči sina, partnerja nagnala iz stanovanja. Kdo je imel v prepiru prav, bo odločil sodnik.

19.01.96 V delovno varstvenem zavodu v Ponikvah je njihov varovanec v večernih urah

Prvi marec, svetovni dan civilne zaščite

Generalna skupščina Mednarodne organizacije Civilne zaščite je na zasedanju 17. in 18. decembra, 1990 določila 1. marec za svetovni dan Civilne zaščite. Od leta 1992 ta datum praznujemo kot dan Civilne zaščite tudi v Sloveniji.

Namen praznovanja tega dne je v tem, da bi okrepili zavest ljudi o virih in stopnji ogroženosti in o vlogi civilne zaščite. Tako naj bi pritegnili tudi pozornost javnosti in poudarili vlogo mednarodnega sodelovanja pri razvoju zaščite človeka in njegovega okolja.

Ob svetovnem dnevu Civilne zaščite čestitamo vsem nekdanjim in sedanjim članom Civilne zaščite v občini Dobrepolje in se jim zahvaljujemo za njihovo dosedanje delo v enotah Civilne zaščite.

ŠTAB ZA CZ OBČINE DOBREPOLJE

OBVESTILO

VSE, KI IMATE DOMA SHRANJENE OBLEKE ZA CZ IN NISTE DOBILI V PODPIS NOVIH EVIDENČNIH LISTOV, PROSIMO, DA JIH ČIM PREJ VRNETE NA OBČINO V ČASU URADNIH UR. OBLEKE NUJNO POTREBUJEMO NOVI ČLANI ZA CZ OBČINE DOBREPOLJE.

Lepo se zahvaljujemo!

kršil javni red in mir z vpitjem in razgrajanjem. Osebe doma ga je pomirilo in spravilo v posteljo.

20.01.96 Do manjše prometne nesreče je prišlo na lokalni cesti med Zdensko vasjo in Predstrugami. Ker je bilo tega dne več prometnih nesreč zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo na poledenelih cestah, sta se voznika sama sporazumela o krivdi.

24.01.96 Zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo na poledeneli cesti med Vidmom in Malo vasjo, je v enem od ovinkov z vozilom zaneslo v zamrznjen naplužen sneg domačinko iz Vidma. Na vozilu je povzročila manjšo škodo.

13.02.96 Neznani storilec je ponovno prerezal žicovod predsignala ob železniški progi v Predstrugah. Slovenskim železnicam je povzročil manjšo škodo. Ker je to storil že večkrat, se bo škoda seštela in jo bo moral storilec, kateremu je policija na sledi, poravnati sporazumno ali preko sodišča. Prislужil si bo tudi kazen.

Policijska postaja Grosuplje

Obdaritev upokojencev

Kot vsako leto smo tudi letos obdarili člane Društva upokojencev ob novem letu. Za to smo se odločili na seji izvršnega odbora Društva upokojencev, dne 17. 12. 1995. Dogovorili smo se, da bomo obdarili vse člane upokojencev, ki so stari nad 80 let, poleg tega pa še pet invalidov, ki smo jih že v lanskem letu. Ti so Jože Pirnat iz Kompolj, Jože Žgajnar iz Ceste, Jože Hrovat iz Hovčevja, Anton Anžlovar in Vinko Turk iz Poničev. Vsi so mlajši. Seveda ni šlo za kakšno večja darila, šlo je bolj za pozornost, da smo se jih spomnili, zato so bili zelo hvaležni in so nas tudi lepo sprejeli. Darila smo nabavili v trgovini Na klancu v Zdenski vasi. Vseh obdarovancev, ki smo jih osebno obiskali na domovih, je bilo 47. Skupna vrednost je znašala 30.634 SIT. V DVZ Poničev smo obiskali tri člane, v Domu upo-

kojencev v Grosuplju pa enega člana.

Tudi nam je bilo v zadovoljstvo, da je vse naš obisk razveselil. Obisk pa je bil tudi priložnost za pogovor. Zanimalo jih je, kako delamo v preurejenih prostorih. Tistim, ki so na vozičku in tistim, ki težko hodijo, niso všeč stopnice, ki vodijo do naših prostorov. Seveda je to povsem razumljivo. Mi pa smo jim poročali o naših srečanjih v domu in o naših izletih po Sloveniji, Avstriji in Italiji.

Od vseh smo se poslovili z željo, da bi se dobro počutili v krogu svojih najbližjih ali domovih in z upanjem, da se ob letu spet vidimo zdravi in dobro razpoloženi.

Predsednik Društva upokojencev

Konrad Piko

ljubljanska banka

NOVA LJUBLJANSKA BANKA D.D., LJUBLJANA

SPOŠTOVANI UPOKOJENCI!

V Novi Ljubljanski banki d.d. Ljubljana, smo Vam pripravili krajšo predstavitev naših storitev, da bi Vam tako olajšali odločitve pri odpiranju hranilne knjižice ali tekočega računa.

Prednosti odpiranja računa v banki so:

- Denar boste lahko dvignili že takoj na izplačilni dan ali po Vaši želji kadarkoli in Vam ne bo potrebno čakati pismonoše.
- Denar in pokojninske odrezke lahko dviga v Vašem imenu tudi oseba, ki jo za to pooblastite.
- Denar lahko dvigate tudi na vseh poštah, saj ima Nova d.d. Ljubljana sklenjen sporazum za tovrstne dvige.
- Če vsega denarja ne boste porabili takoj, Vam bomo z veseljem predstavili paleto naših storitev, ki Vam bodo omogočile pod ugodnejšimi pogoji oplemeniniti Vaše prihranke na krajši ali daljši rok.
- Denar se Vam obrestuje od dneva nakazila dalje.

- Možnost dviga na preko 250 bankomatih po Sloveniji, ob vsaki uri in vse dni v letu.
- Uporabljali boste lahko najsodobnejše storitve (kreditna kartica, plačilna kartica, limit na tekočem računu in drugo).
- TELEDOM - Prva in edina telefonska banka v Sloveniji
Vam kadarkoli omogoči preko telefona vpogled v stanja na Vašem računu, naročili boste čeke ali Vaš pokojninski odrezek na dom, informacije o obrestih, kreditih in ostali ponudbi banke.

Ker smo poznani po tradiciji poslovanja z upokojenci in ima tudi vaš znanec ali celo sosed že izkušnje z našim poslovanjem, ga povprašajte za nasvet.

Radi bi, da tudi nas povprašate za nasvet po telefonu ali pa se osebno zglasite na naši najbližji enoti Nove Ljubljanske banke d.d. Ljubljana.

Hvala za Vaše razumevanje in upamo, da smo Vam olajšali Vašo odločitev.

Če pa se boste odločili odpreti tekoči račun, boste dodatno pridobili še:

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Pustovanje upokojencev

Na pustno soboto, 17. februarja, je bilo v prostorih upokojencev zelo živahno in veselo. Že ob 19. uri, ko se je srečanje komaj začelo, so odmevali zvoki harmonike iz kletnih prostorov stavbe, kjer so si uredili prav prijazen kotiček. Čeprav je program predvideval ples v maskah po večerji, so si nekateri nadeli maske že prej in poskrbeli za veselo razpoloženje že na samem začetku. Tako so zadovoljni obrazi in dobra večerja obetali zares zabaven večer.

Nekaj zanimivih posnetkov pustne zabave smo prihranili za prihodnjo številko.

Foto: Naš kraj

RAZPORED TEHNIČNIH PREGLEDOV TRAKTORJEV IN MOTORNIH KOLES NA OBMOČJU UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE V LETU 1996

Videm - Dobropolje

torek, 5. 3. 1996,
od 8. do 16. ure

četrtek, 5. 9. 1996,
od 8. do 11. ure

Zagradec
torek,
četrtek,

12. 3. 1996
5. 9. 1996

od 8. do 16. ure
od 13. do 16. ure

Šentvid pri Stični
torek,
četrtek,

14. 3. 1996
10. 9. 1996

od 8. do 16. ure
od 8. do 11. ure

Grosuplje
torek,
četrtek,

19. 3. 1996
10. 9. 1996

od 8. do 16. ure
od 13. do 16. ure

UPRAVNA ENOTA GROSUPLJE

6. nacionalni otroški parlament:

DA BI ZMOGEL REČI: NE, HVALA ALKOHOLU, CIGARETAM, DROGAM IN VSEM NESTRPNOSTIM

V ponedeljek, 11. decembra 1995, smo se v veliki dvorani državnega zbora zbrali mladi iz vse Slovenije. Razpravljali smo predvsem o alkoholizmu, kajenju ter o zlorabi ilegalnih drog pri mladih, ter kako se temu upreti. Naš parlament je pomagal voditi socialni delavec Ljubo Raičević.

Na nekatera naša vprašanja in dvome so poskušali odgovoriti tudi prisotni odrasli: Andrej Šter, Rina Klinar, Slavko Gaber, Tea Valenčič, Jožef Školč in Vika Potočnik.

Od vseh odraslih smo se najbolj razveselili Adija Smolarja, ki je poskrbel za prijetno vzdušje in povedal tudi nekaj svojih mnenj in nasvetov. Njegove pesmi imajo sončna besedila in ustrezajo temi, ki smo jo obravnavali. Seveda smo ga nagradili s ploskanjem.

Izmenjava naših mnenj in poročil bi trajala še dolgo, a glede na to, da smo bili s časom omejeni, smo morali kar malce pohiteti. Kljub temu smo prišli do nekaterih predlogov:

Ustanovitev mladinskih klubov.

Ustanovitev gibanja za zdravo življenje (člani bi prejeli izkaznico, ki bi omogočala popust pri obisku kulturnih in športnih prirediteljev ter pri udejstvovanju pri raznih aktivnostih).

Grafitne stene, kjer bi se lahko mladi izražali. Strožja omejitev ali prepoved reklamiranja tobaknih izdelkov.

Prepoved kajenja učiteljev na šolah.

Sprejetje tobaknega zakona.

Sprejetje zakona o prepovedi prodaje alkohola in tobaknih izdelkov mladoletnim osebam (ugotavljanje starosti z osebno izkaznico).

Prepoved odprtja barov in gostiln v bližini šol.

Višje cene alkoholnih pijač in ustrezno nižje cene brezalkoholnih.

Kvalitetnejše delo inšpekcijskih služb.

Ostrejša zakonodaja za tiste, ki kakorkoli zlorabljajo otroke.

Predavanja po šolah, ki bi seznanjala mlade, učitelje in starše o škodljivosti uživanja drog. Humanejši način prehoda iz osnovne v srednjo šolo.

Otroški parlament naj bi se sestel večkrat letno.

Parlament naj bi se uvedel tudi za srednješolsko mladino.

Najbolj so bili podprti naslednji predlogi:

HUMANEJŠI NAČIN PREHODA IZ OSNOVNE V SREDNJO ŠOLO, KVALITETNEJŠE DELO

INŠPEKCIJSKIH SLUŽB IN PREPOVED KAJENJA UČITELJA V ŠOLAH. Rečeno je bilo, da mora cigareta najprej iz zbornice, potem pa lahko šele zahtevamo, da se umakne tudi s šolskih dvorišč.

Izbrali smo tudi temo za naslednji otroški parlament in njen naslov je: **RASIZEM IN BOJ ZA ČLOVEKOVE PRAVICE.**

“Mlademu človeku ne moreš samo s prepovedjo preprečevati, ker te ne bo poslušal”, je rekel Adi Smolar in zapel:

“Lep je ta svet,
jaz imam 16 let,
še dolgo hočem živet.”

Vilma Šuštar

Spomini moje babice

Moja babica mi pripoveduje:

“Pri hiši nas je bilo dvanajst. Od teh osem otrok, starši in stari starši. Preživljali smo se s kmetijo, jedli pa smo le doma pridelano hrano. Seveda pa tudi tega ni bilo v izobilju. Vedno pa smo se veselili praznikov. Takrat je bil na mizi bel kruh in meso, ki smo ga okusili le malokrat na leto. Vsako soboto smo bolj ali manj pospravljali. Za praznike pa je bilo drugače. Pospravili smo tako, da je bilo vse bleščče čisto. Zelo pa smo se veselili tudi kolin. Rekli smo jim **DOMAČI PRAZNIK**. Šola je bila na Vidmu, zato smo morali slabo oblečeni in obuti prehoditi kar dolgo pot. Tam pa nas ni čakala malica. Če nismo hoteli biti lačni, smo si morali kar sami prinesiti kakšno ma-

lenkost. Ko pa smo iz šole prišli domov, smo morali pomagati pri raznih hišnih opravilih, na polju in povsod drugod. Ko sem dopolnila petnajst let, se je začela 2. svetovna vojna. Takrat smo živeli v pomanjkanju. Ni bilo soli, vžigalic, petroleja in podobnih reči. Živelimo v nenehnem strahu pred partizani. Na vojno imam zelo slabe spomine tudi zato, ker je bil v njej ubit moj starejši brat. Ko smo si dobro opomogli od vojne, pa sem se poročila. Poroka je bila na Vidmu, ohcet pa na moževem domu. Zdaj pa še vedno rada obujam mladostne spomine.”

Nina Samec, 6.a

Rad hodim v šolo

Obiskujem tretji razred osnovne šole v Ponikvah. Pouk imam v dopoldanskem času. V razredu je šest učencev, štirje v tretjem in dva v četrtem razredu. Uči nas gospod Savo. Naš delovni dan je zelo pester. Navadno pridemo v šolo še vsi zaspani. Ko pride v razred gospod učitelj, nas vedno vpraša, kaj je novega. Potem začnemo s poukom. Prvo uro imamo po navadi spoznavanje narave in družbe. Predmet je zelo zanimiv, še posebej zato, ker nam učitelj dolgo razlaga in pove veliko zanimivega. Tudi nas večkrat vpraša, tako da vsi sodelujemo. Sledi slovenščina. Slovenščino imam zelo rad, ker veliko beremo. Proti koncu ure smo že vsi malo naveličani in komaj čakamo, kdaj bo malica. Zapodimo se v jedilnico in brž pojedimo malico, ki je vedno zelo dobra. Po malici je odmor. V zimskem času smo v šoli. Povsod nas je dovolj. Igramo se razne igre. Včasih se tudi sporečemo in stepemo. Potem spet nadaljujemo z delom. Običajno je to matematika, športna vzgoja ali likovna vzgoja. Kadar pišemo kontrolko iz matematike, me vedno malo stisne pri srcu, ker sem zelo raztresen in vedno naredim kakšno napako. Ob sredah imamo tudi šahovski krožek. Pri krožku se pomerimo tudi z gospodom Savom, a vedno zgubimo. Pri tem se naučimo pravih potez. Ko je konec pouka, se vsi veseli zapodimo iz šole.

V šoli mi je zelo všeč, zlasti takrat, ko je učitelj dobre volje, saj je zelo zabaven. Je zelo potrpežljiv in se le malokrat razjezi. Tudi s sošolci se dobro razumem in mislim, da mi bo šolsko leto zelo hitro minilo.

Janez Gačnik, 3.razred, OŠ Ponikve

Premrta ptica pripoveduje (domišljijski spis)

Sprehajam se po gozdu v globokem snegu pod oblačnim nebom. Nenadoma sta se iz oblakov usula sneg in ledena toča. Mrki oblaki so metali na zemljo bliske in severni vetrovi so zasipali z zameti. Skrila sem se v temno votlino in čakala, da bo konec snežnega neurja. Naenkrat pa v votlino prileti ptica, vsa premrta in zavita v belo sončno pajčevino.

Nagovorila me je s človeškim glasom. Dejala mi je, da je doživela veliko dogodivščino med neurjem. Letala je skozi gozd in si v snegu iskala hrano. "Zamet me je izza dreves odplaval v neznano. Trepetala sem v hudem mrazu, a nisem mogla najti zavetišča pred neumljenimi zameti. Nihče, ki sem ga prosila za pomoč, me ni razumel. Veverice so mislile, da bi morala odleteti v tople kraje, spet drugi so menili, da sem bila nespametna. Morala bi si napraviti zavetje, so mi rekli zajčki. Zgledam to votlino in glej, rešitev je bila pred mano." Prenehala je s pripovedovanjem pa tudi neurje je že ponehalo. Sinica se mi je zasmilila. Ponudila sem ji zavetje v varni domači hiši, vendar ga je odklonila.

Prijetno ji je bilo pri meni, vendar je raje odletela v veter, sneg in mraz, kajti zunaj je bila svoboda.

Alma Mehle, 5.a, OŠ Dobrepolje

V ponedeljek smo se odpravili na Golico. Komaj sem čakala, da pridemo v kočo. Ko smo prišli v sobo, sem takoj zlezla na pograd. Imeli smo dobri kuharici, ki jima je bilo ime Gordana in Micka. Igrali smo se lingo in druge družabne igrice. Spoznala sem tudi dobre prijateljice. Učitelji so se trudili, da bi nas dobro naučili. Jaz sem se zelo dobro naučila smučati. Moja prijateljica Nina si je zvila nogo. Imeli smo se zelo lepo.

*Petra Tkalčič, 3. r. OŠ
Dobrepolje*

PRI FENCU KOT DOMA Vtisi iz zimske šole v naravi

Zimska šola v naravi je pomemben del učnega procesa. Veliko otrok prvič odide od doma in se sreča s samostojnim življenjem. Učenci preživijo skupaj ves dan in tako bolje spoznajo svoje sošolce in učitelje.

Učiteljev odnos do učencev je tukaj lahko še bolj sproščen in prijateljski.

Z učenci 3. razredov OŠ Dobrepolje smo letošnjo zimsko šolo v naravi izvedli v prijetnem domovanju počitniškega doma Pri Fen-

cu na Planini pod Golico. Udeležilo se je 23 učencev, kar je dobra polovica učencev tretjih razredov. Naše petdnevno druženje je zajemalo kulturne, športne, naravoslovne, likovne, literarne in družabne smotre.

Poudarek je bil na alpski šoli smučanja, ki smo jo izvajali na 12 km oddaljenem smučišču v Mojstrani. Ob koncu so glede na osvojeno znanje smučanja učenci prejeli naslednje diplome: dva učenca - zelo dober smučar, sedem učencev - dober smučar, enajst učencev - smučar, dva učenca - smučar pripravnik in ena učenka priznanje za vztrajno učenje prvih korakov na smučeh.

Zadnji dan šole smo izvedli tekmovanje v VSL, kjer so bili najuspešnejši:

dečki: **1. mesto: Jure Prhaj in Rok Meglen**

2. mesto: Staš Zalar

3. mesto: Jure Zevnik

deklice: **1. mesto: Tina Hočevar**

2. mesto: Urška Gačnik

3. mesto: Romana Škantelj

V popoldanskih in večernih urah so potekale naslednje aktivnosti: pisanje razglednic domačim, izdelava televizorja iz kartona, s pomočjo katerega smo izvedli vsakodnevna poročila o pomembnih dogodkih pod Golico in v Mojstrani, otroci so se sprostili ob raznih igrah na snegu, pisali so spomine in opise o življenju v šoli v naravi.

Učenci so vsako jutro pospravljali svoje sobe, ki smo jih ocenjevali. Najbolj urejena je bila soba Filberta Žabona.

Za vzdušje in prijetno počutje v koči je poleg učiteljic skrbela neumorna kuharica Mici, ki nam je vsak dan pripravljala okusne in dobre jedi.

Vse važnejše dogodke smo posneli z videokamero, delo na smučišču smo vsakod-

Smučanja se je udeležilo tudi nekaj staršev (Foto: Andrej Škantelj)

nevno skupaj z učenci analizirali.

Staršem bo na roditeljskem sestanku ob pogovoru in analizi šole v naravi predstavljen tudi videozapis petdnevnega življenja pod Golico.

Glede na veliko zadovoljstvo učencev in uresničitev vseh postavljenih smotrov smo prepričani, da se bodo po večletnem premoru že prihodnje leto zimske šole v naravi udeležili vsi učenci.

Anica Ternovšek, Mare Strah, Andrej Škantelj

ŠPORTNI DAN

Zadovoljiv v vseh pogledih

Dobro spočiti in polni energije po zasluženih počitnicah smo se v petek, 12. 1. 1996, odpravili na smučanje in sankanje na Čmi Vrh pri Cerknem. Ob prihodu smo se zbrali v skupine pri učiteljicah in učiteljih in se po dolgi vožnji s štiri-sedežnico, njihovo novo pridobitvijo, pripeljali na vrh. Za dodatni užitek je poskrbelo tudi lepo vreme, saj je sonce sijalo ves dan. Proga je bila precej ledena in je zahtevala kar nekaj pad-

Tanja in Urška iz 7.b

Bojan iz 5.b, Jernej iz 6.a in Klemen iz 6.b

cev. Smučišče ima ogromno področje in vsebuje: progo, na katero je peljala dvosedežnica, za tiste, ki so smučali malo slabše, pa so "poskrbela" sidra. Zadovoljni, mokri in lačni smo ob 16. uri sedli na avtobus. Ob tej priliki naj povem, da nam voznik ni dovolil jesti na avtobusu, zato si lahko mislite, kaj smo naredili, ko smo prišli domov. Res pa je, da smo imeli enkrat avtobus. Važno je to, da je bil ta dan eden izmed redkih

Bil je prelep sončen dan. Na sliki: Matjaž, Tomaž, Sašo in Janez

Andrej Škantelj, eden od smučarskih učiteljev

Tudi tistim brez smučí ni bilo dolgčas. Na sliki: Marta in Maja iz 6.a

Jure, Simon in Matjaž iz 7. b so skupaj tudi na snegu

športnih dni, ki nas je zadovoljil v vseh pogledih. Nam osmim razredom pa je žal, da smo šele zdaj, ko smo zadnje leto na šoli, dobili novo močno roko (ravnatelj) in pa dobre učitelje športne vzgoje.

Suzana Kastelic, 8.b OŠ Dobropolje

Foto: Naš kraj

JAZ

Jaz sem Janez, človek sem,
nisem odrasel, zato majhen sem.
V veliki družini živim,
se življenja veselim.

Sem trmast kot osel,
počasen kot polž,
me delo ne mika,
sem raje gospod.

Hodim v šolo, rad se učim,
rad prepevam in se veselim.
Pa tudi nagajam, če drugače
ne gre in delam staršem sive lase.

Pozimi se smučam
in kepam vseprek,
poleti pa plavam
in tečem kot snet.

Janez Gačnik, 3. raz. Ponikve

JAZ

Sem mali človek, zemljan.
Sem živo bitje v naravi.
Sem deklica, Nina po imenu,
sem žvirca, da je ni.

Imam roke in noge,
glavo na ramah,
na glavi oči in ušesa
in v meni široko je srce.

Pišem, rišem, se učim,
plešem, skačem in norim.
Ob večerih pa se stisnem
k svojim dragim in zaspim.

Nina Miklič, 3. r. OŠ Ponikve

Odziv na članek S. Palčarja:

Še nekaj besed o cesti ter vezah

in poznanstvih zaslužnih

O vezah in poznanstvih še drugače

Ni mi do tega, da bi se zapletal v gostilniške polemike, vendarle mi je g. Palčar dal dobro iztočnico in izziv, zato se mu za priliko toplo zahvalim.

O cesti sem že pisal, zato se ne bom odzival na njegov izkrivljeni povzetek. Bolj me skrbi to, da imajo po petih letih samostojnosti še vedno večino niti v rokah tiste strukture, ki so nas teptale petdeset let. In ko nam uspe odstraniti katerega od kamnov iz te potlačene zemlje, se spet najdejo ljudje iz istih krogov, ki nam, sebi v posmeh, očitajo veze in poznanstva.

Zelo vesel bom, če mu bo uspelo privabiti kakšnega visokega gosta iz krogov, kamor očitno spada tudi sam. Čas bi že bil, da se kdo vsaj simbolično oddolži tej dolini za grehe svojih političnih očetov. A se bojim, da bomo še dolgo zaman čakali.

Nikakor pa ne vem, zakaj bi iskali miloščine pri ljudeh in strankah, ki jih bremenijo za našo dolino pogubna dejanja. Saj ni treba biti posebno pameten, da ugotoviš, po čigavi zaslugi in dejanjih propadajo tudi vse današnje dobre ideje o spravi in vzpostavitvi pravnega reda v državi. Ne samo, da ljudje, ki so bili pobiti kot psi, nimajo niti uradnih zaznamkov o svoji smrti; ne samo, da prejšnji režim in posamezna dejanja v njem niso bila obsojena kot zločinska, ampak je še mnogo huje. Iste politične strukture danes privatizirajo družbeno lastnino in si bodo, večinoma pa so to storile že mnogo prej in potrebujejo le pokritje, zagotovile kapital in s tem moč in oblast tudi vnaprej. Lahko je imeti v časopisu in na televiziji lep obraz, če

imaš moč in denar.

Zato so naše upanje, poleg vez pri LDS in ZLSD seveda, res samo naši volilni glasovi, če jih bomo pametno oddali. Pri tem ni največji greh, če jih ne damo točno določeni stranki. Za našo dolino nevredno pa bi bilo, če jih na naslednjih volitvah ne bi dali kateri od strank slovenske pomladi, poleg SKD še SDSS in SLS, ali pa če jih sploh ne bi oddali.

Da mi ne bi bila naslednjič spet očitana enostranskost in nepripravljenost sodelovati tudi z drugo stranjo, naj povem še naslednjo anekdoto.

Ko sem imel kot član predsedstva stare občine Grosuplje priložnost pogovarjati se s tako opevanim predsednikom države, so mi po glavi krožile tudi misli o Dobropoljski dolini. V mislih sem iskal besede, s katerimi bi ga povabil, da se ob novem spomeniku pokloni dobropoljski zgodovini. Vendar je že vprašanje, če pozna Dobropoljsko dolino, izzvenelo preveč provokativno. Dobro je bil namreč obvešččen o občini, ki ga je gostila. Poleg tega, da so iz te doline doma dobri pevci, kar je sam naglas povedal, je očitno vedel še marsikaj drugega. Vendar ni kazal želje, da bi se o tem pogovarjal.

Brane Brodnik

Pustna nedelja

Tako kot vsako leto je tudi letos minila pustna nedelja, a nekoliko drugače. Vse bi lahko bilo pripravljeno in izpeljano veliko bolje in bolj razgibano, toda...

Nekateri se obnašajo, kot da pustni čas ne obstaja, čeprav širrom po svetu to obdobje zelo na veliko praznujejo. V naši dolini pa je veliko bolj spoštovano popustno obdobje oziroma postni dnevi.

Že peto leto zapored so glavni organizatorji in izvajalci pustnega programa in izročila zgolj nekateri zavzeti krajani vasi Cesta, čeprav bi se v zadnjem letu po ustanovitvi občine za to organizacijo in izvedbo morali zavzeti v Turističnem društvu Dobropolje. Turistično društvo se je lotilo tega projekta z razpisom od tu naprej pa ni bilo nobenega učinka, čeprav vemo, da bi letos lahko lepo predstavili naše tradicionalne in tudi nekaj sodobnih karnevalskih mask, če ne bi bilo tipično slovenske nevoščljivosti, samovšečnosti in razprtij.

Zelo žalostno je, da na sestanek za pripravo pustnega programa pride le toliko ljudi, kolikor

je prstov na eni roki in to dolini kot je dobropoljska, ki je poznana po Zagoriških mačkarah. V vsaki malo boljši knjigi ali vodniku o Sloveniji so omenjene Zagoriške mačkare, toda nekateri se obnašajo, kot da je to nepotrebno in nepomembno, da tudi širša okolica doživi in izve, kaj vse je bilo izročilo naših prednikov v dolgi in težki zgodovini za samobitnost in identiteto našega preprostega dobropoljskega človeka.

Kljub vsemu, se je nekaj zagnanih vaščanov iz Ceste odločilo, da tradicije ne opustijo in so se brez vsake finančne pomoči, le z dobro voljo, odpravili na potep po Dobropolju. Vsekakor so nekateri pričakovali veliko več kot so videli, toda za malo denarja, malo muzike.

Sprašujem se, če bo mogoče še kdaj na pustno nedeljo videti sejalca, siamska dvojčka, orače, babji maln, grbca, jajčarice... Mogoče, samo nekaj bo potrebno temeljito spremeniti.

Slavc Palčar

Načelo protislovja

Na drugi strani glasila Naš kraj je bil ponovno omenjen samoprисpevek. Nekateri še vedno izjavljajo, da je bilo vse korektno in pošteno. Ne verjamem jim, toda naj ostane tako, kakor je.

V oči me je zbudilo naslednje besedilo "V volilni komisiji sta poleg domačinov sodelovala dva diplomirana pravnik, uvožena od zunaj, da se tako izrazim, da sta lahko zares nepristransko in strokovno delovala." (Naš kraj 2/96).

Pisec istega besedila je napisal tudi sledeče "Čeprav sem od pravnikov že mnogokrat slišal, da v pravu ni morale, poštenje pa je samo v tem, da dokažeš da je neka zadeva zakonita...." (Delo 12.8.95), kar je po mojem prepričanju čisto različno mišljenje pisca v dobrega pol leta. Pisec (Naš kraj 2/96, Delo 12.8.95) se v obeh

člankih sklicuje na delo pravnikov vendar na dva različna načina. Razlika je, ali imaš pravnik, ki dela za tebe ali pa proti tebi. Več kot očitno je, da druga izjava to potrjuje. In v tem primeru se govori o denarju, ki ni zanemarljiv, oziroma je enak občinskim plačam, prispevkom ter drugim osebnim prejemkom, v enem letu, kar nanese več kot 11 mio tolarjev. Pisec je tudi izračunal, da mora za ta denar povprečen Dobropoljec delati, reci in piši 20 let in pol, torej več kot polovico življenja, ali drugače povedano šest Dobropoljcev naredi toliko kot en občinski funkcionar.

Zatorej trdim tako v začetku, kot na koncu, da je veliko izjavljenega in napisanega "principium contradictionis".

Vaš občan Slavc Palčar

Prijetno smučanje na Cesti

za smučarje in vse, ki si želijo zimskih radosti

Za vse, ki si ne morejo privoščiti dragega smučanja v smučarskih središčih, pa tudi za malo manj izkušene smučarje, je zdaj poskrbljeno tudi v Dobropolju. V vasi Cesta so letošnjo zimo postavili smučarsko vlečnico in glas o tem se je hitro razširil, že v nekaj dneh je bilo na lepem terenu zadaj za vasjo polno smučarjev vseh starosti, mladih, pa tudi malo manj mladih.

Vodja vlečnice Štefan Nose

Ob obisku tega smučišča smo videli, da vlečnica na traktor res dela brezhibno in tekoče, kot je bilo slišati. Ob vznožju hriba smo našli konstruktorja in vodjo vlečnice, ŠTEFANA NOSETA, ki je bil videti zadovoljen in takoj pripravljen na razgovor.

Od kod ideja za postavitev vlečnice?

Sama vlečnica se mi je prikazovala v sanjah že zdavnaj, čedalje bolj pogosto pa takrat, ko sem hodil z otroki smučat v bližnje doline. Sem zelo vztrajen in navdušen smučar. Smučanje je res užitek, a kaj ko je treba priti nazaj na vrh hriba na start. Pa tudi to je nekaj časa lepo, a se človek le prehitro utruji in prepoji z znojem. Zame je bilo še težje, ker me je vedno preganjal čas. Komaj sem se nekajkrat spustil po bregu navzdol, že je bilo treba iti domov v hlev. Sem iz kmečke družine in doma me vedno čaka trdo delo. Tako sem letošnjo zimo ob prvih zapadlih snežinkah prišel na idejo o vlečnici na traktor.

Kako ste se lotili dela? Najbrž ni bilo ta-ko enostavno.

Nekaj tednov sem premišljeval, vse natančno popisal in izračunal stroške. Prav zaradi njih mi je zmanjkalo poguma, ker se mi je zdelo predrago. Ko pa je letošnjo zimo sneg tako vztrajno naletaval, me je izdelava vlečnice čedalje bolj mikala. Ko sem zamisel zaupal kolegom, so se mi posmehovali, mene pa je to še bolj spodbudilo in začel sem z izdelavo. Prvi dan sem delal skoraj do jutra. Res ni bilo enostavno delo, saj mora biti varnost povsem zagotovljena. Vse vlečnice imajo motor na vrhu smučišča, traktor pa lahko stoji le spodaj. To je bil problem, saj je bilo treba poskrbeti še za dodatno varovalno vrv. Ko je vleka dovolj obtežena, se vrv nategne in je nevarno, da se še enkrat navije.

Očitno vam je uspelo. Kako naprava pravzaprav deluje?

Samo vlečno vrv poganja traktor Zetor preko prestavnega razmerja na kardansko gred, tako da dobiš različno moč hitrosti, kolesa pa mirujejo. Traktor deluje pod niskimi obrati. Naj posebej omenim, da nekateri traktorji nimajo tega prenosa. Samo ohišje je pritrjeno na tritočkovni sistem, kot vsi ostali kmetijski stroji. Osovina ima dvoje ležajev, na koncu pa sta pritrjeni dve platišči 16 col. Obe platišči sta zvezani skupaj z vijaki, opremljeni pa sta z zračnicama in plaščem. En obroč je večji od drugega, med njima je utor, po katerem teče vlečna vrv.

Nekaj navdušenih smučarjev ob vznožju smučišča

Kako ste vlečnico postavili in kako ste organizirani?

Ko je bilo vse narejeno, je bilo treba najprej napravo preizkusiti. Franc Glač in Roman Omahen sta mi pomagala izbrati teren in postaviti vlečnico. Izbrali smo teren v Krašcah, ki je last Staneta Godca. Že ob prvem obratu traktorja je bilo že polno mladih in starejših smučarjev, ki so se prvič pogнали v hrib. Poskus je uspel, bili smo zelo veseli. Sama postavitev traja približno 15 minut, pri čemer mi pomagajo kar sami smučarji. Najprej pa je treba dobro stlačiti sneg, da proga nekaj časa drži.

Kako to vzdržujete? Verjetno nekaj stane.

Smučišče, primerno za mlade in starejše

Samo vzdrževanje vlečnice je kot pri ostalih strojih. Ob vsakem prihodu domov je treba podmazati ležaje, vse ostalo pa, kar sicer potrebuje traktor.

Kako pa je z varnostjo?

Za samo varnost je poskrbljeno, saj sem sam prisoten kot smučar in skrbim tudi za to. Sama vrv je dolga 300 m Ø10 s 60 kljukami. Kljuka za pripenjanje na vrv so narejene tako, da se ob spustu smučar avtomatsko izpne iz vrvi. Če pa jo drži, pa se avtomatsko drži vrvi. Sama vlečnica stane približno 80.000 SIT z vso opremo. Ob koncu smučanja mi vsi vrnejo kljuka in dajejo malo prispevka za nafto.

Koliko smučarjev prihaja?

Zelo veliko. Včasih je cel hrib poln. Prihajajo mladi in starejši, vmes pa so pomešani tudi otroci.

Kdaj in koliko časa na dan obratuje vlečnica?

Obratovalni čas imamo ob vikendih, torej ob sobotah in nedeljah in ob praznikih. Za začetek obratovanja mi ni treba skrbeti, saj imam polno telefonskih klicev, po njih se ravnam. Potem pa obratujemo do večera.

Ali prihajajo smučat samo Češčani ali tudi drugi?

Smučarji prihajajo iz vseh dobropoljskih vasi, pa tudi iz bližnje okolice, največ jih je pa seveda iz Ceste. Smučarji so vseh starosti, vmes so tudi otroci, za njihovo varnost je treba malo bolj poskrbeti. Vlečnica je bila tudi postavljena na podpeškem hribu za 3. in 4. razred. Mislim, da bi bilo potrebno v Dobropoljski dolini malo več narediti na športnem področju, saj vidim, da si ljudje želijo različnih športnih aktivnosti. Navečjo pozornost pa je treba nameniti mlajši generaciji in ji nuditi še več možnosti.

Pripravila: M. Steklasa

Foto: Naš kraj

Povprašali smo nekaj smučarjev, kako so zadovoljni s smučiščem.

ALEŠ: "Vlečnica je odlična zamisel, saj privablja precej smučarjev. Med njimi tudi take, ki sicer ne bi smučali in je to zanje izvrstna rekreacija."

EDEN OD SMUČARJEV: "Ko sem bil pred dnevi na Kaninu, se nisem toliko nasmučal, kot tukaj."

TONI, SIMON, MATEJ IN JOŽE pa so povedali, kako je bilo na dan, ko so vlečnico postavili:

Ko je zapadel sneg, smo nestrpno gledali skozi okno, kdaj bo Štefan postavil vlečnico. Nekega dne smo ga zagledali, kako je s traktorjem drvel skozi vas proti hribu. Kakor hitro se je dalo, smo se oblekli in odšli s smučmi za njim. Že od daleč smo ga zagledali, kako z vso vnemo postavlja vlečnico. Ko je bilo delo končano, nam je dal ročice, mi pa smo se prijeli za vrh, ki nas je odvrlela na vrh. Občutki so bili čudoviti. Veseli smo se spustili po hribu navzdol in povedali, da je vlečnica odlična. Štefan je bil ponosen nase in je rekel: "Jaz sem pa za vse."

Odbojka

V Šentvidu pri Stični se je končalo medobčinsko prvenstvo osnovnih šol v odbojki za starejše učenke občin Dobropolje, Ivančna Gorica in Grosuplje. Na razpis Ministrstva za šolstvo in šport se je prijavilo 7 osnovnih šol. Doseženi so bili naslednji rezultati:

Šentvid - Dobropolje	2 : 0 (9 , 5)	Stična - Šentvid	0 : 2 (10 , 2)
Grosuplje 2 - Višnja Gora	2 : 0 (1 , 1)	Dobropolje - Grosuplje 2	0 : 2 (7 , 4)
Dobropolje - Stična	0 : 2 (12 , 16)	Šmarje Sap - Višnja Gora	2 : 0 (4 , 1)
Grosuplje 1 - Šmarje Sap	0 : 2 (7 , 9)	Grosuplje 1 - Dobropolje	2 : 0 (10 , 11)
Višnja Gora - Grosuplje 1	0 : 2 (2 , 8)	Grosuplje 2 - Stična	2 : 0 (7 , 5)
Šentvid - Grosuplje 2	0 : 2 (9 , 13)	Višnja Gora - Šentvid	0 : 2 (4 , 0)
Višnja Gora - Stična	1 : 2 (2-11 , 10)	Šentvid - Šmarje Sap	2 : 0 (5 , 13)
Šmarje Sap - Dobropolje	2 : 0 (0 , 6)	Stična - Grosuplje 1	2 : 1 (9 , -5 , 14)
Stična - Šmarje Sap	0 : 2 (11 , 5)	Dobropolje - Višnja Gora	0 : 2 (6 , 7)
Grosuplje 1 - Šentvid	2 : 0 (4 , 4)	Šmarje Sap - Grosuplje 2	0 : 2 (9 , 9)
Grosuplje 1 - Grosuplje 2	1 : 2 (12 , -7 , 13)		

KONČNA LESTVICA

1. GROSUPLJE 2	6	6	0	12 TOČK	12 : 1 (+11)
2. ŠENTVID	6	5	1	10 TOČK	10 : 2 (+8)
3. ŠMARJE SAP	6	4	2	8 TOČK	8 : 4 (+4)
4. STIČNA	6	3	3	6 TOČK	6 : 8 (-2)
5. GROSUPLJE 1	6	2	4	4 TOČKE	6 : 8 (-2)
6. VIŠNJA GORA	6	1	5	2 TOČKI	3 : 10 (-7)
7. DOBROPOLJE	6	0	6	0 TOČK	0 : 12 (-12)

Ekipa OŠ Louisa Adamiča, Adamičeva cesta, si je pridobila pravico nastopa na regijskem tekmovanju.

Andrej Cevc

Namizni tenis

V mesecu januarju se je končalo medobčinsko rekreativno prvenstvo v namiznem tenisu, na katerem je nastopilo 11 namiznoteniških ekip iz občin Dobropolje, Ivančna Gorica in Grosuplje. Tekme so bile zelo napete, saj so o prvaku odločale prav zadnje tekme. Tudi pogled na lestvico kaže na veliko izenačenost ekip. Zaradi kvalitete igranja smo se za leto 1996 odločili napraviti dve kvalitetni ligi in zato vabimo vse ljubitelje namiznega tenisa, da se nam priključijo.

KONČNA LESTVICA IN UVRSTITEV EKIP ZA LETO 1995

1. ŠMARJE SAP 2	10	10	0	20 TOČK	69 : 21 (+48)
2. ŠMARJE SAP 1	10	8	2	16 TOČK	59 : 31 (+28)
3. DOBROPOLJE	10	8	2	16 TOČK	71 : 19 (+52)
4. KRKA 1	10	7	3	14 TOČK	57 : 33 (+24)
5. MULJAVA	10	6	4	12 TOČK	46 : 44 (+2)
6. KOMPOLJE	10	5	5	10 TOČK	46 : 44 (+2)
7. KRKA 2	10	5	5	10 TOČK	47 : 43 (+4)
8. VIZ VIŠNJA GORA 1	10	3	7	6 TOČK	44 : 46 (-2)
9. ELEKTRO 2	10	1	9	2 TOČKI	18 : 72 (-54)
10. ELEKTRO 1	10	1	9	2 TOČKI	18 : 72 (-54)
11. VIZ VIŠNJA GORA 2	10	0	10	0 TOČK	11 : 79 (-68)

Najuspešnejši igralci namiznoteniške lige v letu 1995 so bili:

1. mesto: MITJA GAŠPERIČ, Šmarje Sap
2. mesto: SLAVKO GLOBOKAR, Krka
3. mesto: TONE KRALJ, Dobropolje

Andrej Cevc

RAZPORED SPOMLADANSKEGA DELA MEDOBČINSKE LIGE V NAMIZNEM TENISU ZA LETO 1996 (v OŠ na Vidmu)

I. LIGA: ponedeljek, 4. marca ob 18.15 uri, Dobropolje - Kompolje; ponedeljek, 18. marca ob 18.15 uri, Dobropolje - Muljava

II. LIGA: ponedeljek, 4. marca ob 18.15 uri, Dobropolje - Krka; ponedeljek, 18. marca ob 18.15 uri, Dobropolje - Čušperk; ponedeljek, 1. aprila ob 18.15 uri, Dobropolje - Elektro

Igra z belo žogico

Namiznoteniška sekcija, ki uspešno deluje v sklopu športnega društva Dobropolje, se lahko pohvali z dosežki v letu 1995. Fantje treniramo po dve uri na teden v telovadnici osnovne šole, in sicer ob ponedeljkih od 18. do 20. ure.

Želimo, da bi se ta sekcija čim bolj razširila, zato vabimo vse, ki radi igrate namizni tanis, da se sprostite ob igri z belo žogico.

Dobrodošle so tudi predstavnice nežnejšega spola, saj bo letos organizirana medobčinska liga za ženske.

Z žalostjo pa opažam, da se mlajša generacija s tem športom ne ukvarja. V Dobropoljski dolini je bil ta šport vrsto let zelo priljubljen, zato bi bilo škoda, da bi sedaj zamrl. Že med osnovnošolsko mladino bi bilo potrebno poiskati talente in jih razvijati, saj mislim, da je to zelo lep in zdrav šport, ki ne zahteva posebnih finančnih izdatkov.

Sredi novembra bomo organizirali medobčinsko prvenstvo za posameznike, seveda za vse generacije. Prijavili smo tudi ekipo, ki nas bo zastopala v II. medobčinski ligi za leto 1996, ki se bo začela konec februarja. Sestavljena bo iz spomladanskega in jesenskega dela. Aprila se bomo v Višnji Gori udeležili medobčinskega prvenstva za dvojice.

Računamo, da se bomo vključili tudi v ljubljansko rekreativno ligo, ki se bo pričela jeseni, za kar pa bi seveda potrebovali nekaj denarja.

16. decembra je bilo na Krki organizirano medobčinsko prvenstvo za posameznike in dvojice. Doseženi so bili naslednji rezultati:

POSAMEZNO:

1. mesto: DAMJAN ERČULJ, Dobropolje
2. mesto: FRANČ POLAJŽAR, Šmarje-Sap
3. mesto: SLAVKO JAMNIK, Dobropolje
4. mesto: TONE KRALJ, Dobropolje

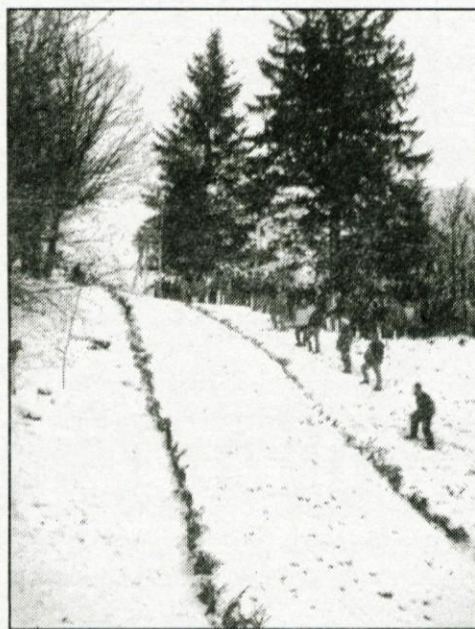
DVOJICE:

1. mesto: ERČULJ - KRALJ, Dobropolje
2. mesto: TUMA - POLAJŽAR, Šmarje-Sap
3. mesto: KMET - GAŠPERIČ, Šmarje-Sap

Tone Kralj

IZ ČETEŽA V STRUGAH Smučarski skoki

V majhnem kraju Četež v Strugah, ki spada v novo nastalo občino Dobropolje, je bilo v nedeljo, 21. januarja, prvič tekmovalje v smučarskih skokih na 30-metrski skakalnici. Skakalnico so pripravili prizadevni člani novoustanovljenega športnega društva ČETEŽ - STRUGE in tekmovalje uspešno izpeljali. Za tako majhen kraj se je zbralo izjemno število

gledalcev, ki so navdušeno bodrili tekmovalce.

Na tekmovalje se je prijavilo kar 32 tekmovalcev iz širšega dela Dolenjske (od Šmarja-Sapa, Št. Jurija, Račne do Velikega Gabra, Ambrusa, Žužemberka in Dvorske vasi ter seveda Struške in Dobropoljske doline). Najbolje organizirani so prišli tekmovalci iz Smučarskega skakalnega kluba Račna.

Tekmovali so v dveh kategorijah: mladi do 15 let in člani od 15 do 30 let. Na skakalnico pa so se podali tudi trije starejši.

Izpeljane so bile tri serije skokov, ki so se vse uspešno končale, tako da zdravniška ekipa na srečo ni imela dela.

Vsi nastopajoči so prejeli priznanja, najboljši trije v kategorijah pa lepo izdelane pokale. Podeljen je bil tudi poseben pokal za najdaljši skok.

Podeljen je bil tudi pokal za najdaljši skok v konkurenci Janezu Brinšku, ki je dvakrat skočil po 26,5 m. Na treningu je bil najdaljši skok dolg 31 m.

Poleg skakalnice so prizadevni člani društva zgradili že tudi igrišče za balinanje, načrtujejo pa že izgradnjo igrišča za košarko in odbojko v Četežu.

Olga Meglen

REZULTATI:

- mladi do 15 let:
1. mesto: GREGAVERBAJS (SSK Račna)
 2. mesto: NEJC BIČEK (SSK Račna)
 3. mesto: MIHA KUPLENK (SSK Račna iz Bruhanje vasi)

- člani od 15 do 30 let:
1. mesto: JANEZ BRINŠEK (Dvorska vas)
 2. mesto: BRANE REMIČ (Št. Jurij)
 3. mesto: JOŽE BERDAJS (SSK Račna)

Spremembe in dopolnitve pravilnika o določitvi pogojev za dobavo in odjem toplotne energije iz skupne kotlovnice ob Grosupeljščici POPRAVEK k objavi v Našem kraju, št.9/95

Na podlagi 14. člena Zakona o energetskem gospodarstvu (Uradni list SRS št. 33/81 in 29/86) in na podlagi 6., 7. in 8. člena Spremembe in dopolnitve odloka o pogojih za oskrbo s toplotno energijo na območju občine Grosuplje (Uradni list SRS št. 1/89, 1/96) je Nadzorni svet Javnega komunalnega podjetja Grosuplje, na seji dne 27.11. 1995 sprejel...

PREDSEDNIK
Nadzornega sveta
Javnega komunalnega podjetja Grosuplje
Rudolf Rome, dipl. ing.

Odvoz smeti in odpadkov iz poslovnih površin

V občini Dobropolje poteka odvoz odpadkov iz gospodinjstev iz zbirnih mest. Zabojnike za zbirna mesta je financirala občina in so namenjeni samo za gospodinske odpadke. Poslovne dejavnosti si morajo zagotoviti svoje posode za odpadke, ki so primerne velikosti glede na njihove potrebe. Vsak uporabnik je dolžan zagotoviti ustrezno posodo takoj po izdanem dovoljenju za uporabo objekta v poslovne namene in javiti upravljalcu JKP Grosuplje o spremembi namembnosti objekta, lastništvu dejavnosti in točne podatke o poslovni površini. Posodo za odpadke je potrebno namestiti na dostopno mesto ob dovozni cesti, ki pa ne sme biti oddaljeno več kot 10 m od obstoječe ceste. Javno komunalno podjetje Grosuplje pobira samo komunalne odpadke, med katere spadajo:

- trdni organski in anorganski odpadki iz stanovanjskih, poslovnih in drugih prostorov, kot so: trdni ostanki hrane, raznih embalaž in odpadkov iz papirja, plastičnih mas in ostalega materiala, pepel, gradbeni manjši odpadki itd.;
- nenevarni odpadki, ki nastanejo pri različnih proizvodnih in tehnoloških procesih kot so: odpadki v prehrambeni proizvodnji, odpadki rastlinskega izvora, odpadki usnja, manjše količine lesnih odpadkov, odpadki celuloze, papirja, lepenke in tudi odpadki iz posameznih delov čistilne naprave;
- kosovni odpadki;
- razni drobni lažji tehnološki odpadki, ki niso uporabni kot kot surovine in za katere je ugotovljeno, da ne vsebujejo nevarnih ali strupenih snovi.

Odpadke se odvažajo enkrat tedensko po letnem planu odvoza, razen kosovnih odpadkov, ki jih zbiramo dvakrat letno

Uporabniku poslovne površine stroške odvoza odpadkov zaračunavamo po uporabni tlorisni poslovni ali drugi površini; v primeru, da ima uporabnik odprto skladišče, se upošteva tudi površina tega skladišča.

Prosimo vas, da se nam, ki nam je skrb za okolje poklicna dolžnost, pridružite v naši strategiji "majhnih korakov" za boljše, čistejše okolje.

Javno komunalno podjetje Grosuplje

SPOŠTOVANI OBČANI IN OBČANKE!

Vsakdo od nas si za tekoče leto postavi najrazličnejše cilje. Zagotovo je potreb in želja več, kot jih lahko zadovoljimo. Ena takšnih želja je zagotovo **dajati - pomagati drugim, pomoči potrebnim. Notranje bogat in srečen človek je tisti, ki s svojim razmišljanjem in humanitarnimi dejanji želi in hoče zadovoljiti tudi potrebe drugih.**

Nesreča in bolezen nikoli ne počivata, zato narekuje nam vsem, zaposlenim, nezaposlenim, mladim, starejšim, zdravim, bolnim, da izkažemo vso potrebno solidarnost.

Da bi bilo dovolj krvi, te tako pomembne, nenadomestljive tekočine – za vse, ki jo in jo bodo potrebovali, je zaželjeno in bo razveseljivo, če se nam boste pridružili še novi člani.

OO RK Grosuplje, ki pokriva področje občin Ivančne Gorice, Dobropolja in Grosuplja, bo tudi letos organizirala krvodajalske akcije po programu, ki ga za celo državo pripravi RK Slovenije.

UDELEŽIMO SE KRVODAJALSKIH AKCIJ:

-petek, 31.05.1996

-torek, 19.11.1996

-sreda, 20.11.1996

-četrtek, 21.11.1996

-petek, 22.11.1996

Ni potrebno veliko, da postanete član tako velike družine požrtvovalnih krvodajalcev, le pomisliti je potrebno malo na otroke, soseda, znanca, na sočloveka v nesreči.

Ni skrivnost, da se v zaostrenih gospodarskih in socialnih razmerah, ob veliki nezaposlenosti in drugih spremljajočih problemih skozi življenje, marsikateri delavec upravičeno boji za službo. Ob pozitivni naravnosti, začeniši z vodilnimi delavci v podjetjih ali zasebniki navzdol, bomo lažje združeni dosegli tudi ta, za nas enako pomemben humanitarni cilj.

So ljudje, ki želijo in hočejo s ponosom POMAGATI - DAROVATI KRI.

Hvala vsem, ki ste darovali svojo kri in s tem mnogim omogočili življenje in zdravje.

Pričakujemo vas in zadovoljni bomo vsi.

OBMOČNA ORGANIZACIJA RK GROSUPLJE

KINOPROGRAM ZA MESEC MAREC 96
KINO "DOBREPOLJE" VIDEM 34

Izjemoma

PETEK, 1. marec, ob 19.30 uri
ameriška družinska melodrama
TO SO BILI ČASI

KRATKA VSEBINA: Romantična zgodba o o prijateljstvu med tremi dekletji. Film pripoveduje o prvih dotikih, nedolžnosti, prvi pravi ljubezni - skratka o občutjih, ki se jih vsakdo v življenju nostalgичno spominja z mislijo "to so bili časi". Filmska zgodba polna humorja in ob kopici nadarjenih igralcev premore veliko šarma, ki ga je dovolj za vse vrste občinstva.

NEDELJA, 3. marec, ob 15. uri in 19.30 uri
ameriški thriller leta
PLITVI GROB

KRATKA VSEBINA: David, Alex in Juliet dobijo sestanovca, ki že naslednji dan umre zaradi prevelike doze mamil. Ob njem najdejo kovček poln denarja. Postavljeni so pred veliko moralno dilemo: Naj prijavijo policiji in zadeva bo opravljena, ali naj si razdelijo denar, truplo zakopljejo in se delajo, kot da se ni nič zgodilo. Odločijo se za slednjo možnost in truplo pokopljejo brez obraza in okončin. Spre gledajo pa eno pomembnost; lastnik denarja želi denar nazaj. Za vse tri je ta odločitev začetek najbolj grozljivega dela njihovega življenja.

PETEK, 8. marec ob 19.30. uri
ameriška ljubezenska komedija
DON JUAN de MARCO

KRATKA VSEBINA: Mladenič skuša narediti samomor, ker ga je zapustilo dekle. Pokličejo znanega psihiatra, da bi ga odvrnil od tega. Med pogovori, ki sledijo med mladeničem in psihiatrom smo seznanjeni s čudovito ljubezensko zgodbo, ki bo marsikomu privabila solze v oči.

NEDELJA, 10. marec ob 15. uri in 19.30 uri
ameriški klasični western
DIVJA HORDA

KRATKA VSEBINA: Ponovno posnet film po uspešnici, ki je prvič zagledala luč sveta leta 1969. Realističen western s kruto realističnimi prikazi nasilja. Režiser SAM PECKINPAH je o filmu izjavil: "Posnel sem zgodbo veteranov med zakrknjenimi banditi Divjega zahoda." Pravi akcijski western, ob kakršnih smo uživali v šesdesetih letih. Filmu je dodano 35 minut prizorov iz prve različice filma iz leta 1969.

PETEK, 15. marec ob 19.30 uri
ameriško italijanska melodrama
POŠTAR

KRATKA VSEBINA: Zgodba je preprosta in prikazuje italijanski otok blizu Neaplja, kamor se zateče politični izgnanec in diplomat iz Čila. Ljudje ga zasipavajo s pismi, zato mora šef pošte zaposliti poštarja, da bo vsakodnevno dostavljal pošto v ta odročni kraj. Zaposlijo Marija, ribičevega sina, ki z zanosom opravlja delo, dokler se nora ne zaljubi v Beatrice...

NEDELJA, 17. marec ob 15. uri in ob 19.30 uri
ameriški psihološki thriller
SEDEM

KRATKA OZNAKA: Film v stilu "Ko jagenčki obmolknejo" vsekakor sodi v sam vrh zadnje dekadde. Mnogi napovedujejo celo vrsto nominacij za letošnje oscarje. Film zahteva vso vašo pozornost in močan želodec. Film, ki ga ne boste pozabili. Skrivnost umorov po načelu sedem smrtnih grehov pa po ogledu filma obdržite zase in privoščite tudi drugim poln užitek ob gledanju te, brez dlačice pretiravanja, mojstrovine.

V filmu blesti znani ameriški igralec BRAD PITT. Vsekakor najboljši in najkomercialnejši film tega meseca v našem kinu.

PETEK, 22. marec ob 19.30 uri
ameriška moderna kavbojka
DESPERADO

KRATKA VSEBINA: MARIACHI (Antonio Banderas) je človek s kitaro, v škatli pa ni instrumenta, temveč polno orožja. Na mehiški meji se mora sprijeti z zadnjim lordom drog BACHOM, ki ogroža mir s svojimi strelskimi pogrami. MARIACHI s pomočjo prijatelja in lepe lastnice knjigarne BUCHA izsledí, najame svojo vojsko desperadosov in zapusti prizorišče spopada kot zmagovalec, a z okrvavljenimi rokami in krvavo sledjo.

Film si je od westerna sposodil najboljše, dodali pa so mu sodobno akcijsko nadgradnjo.

NEDELJA, 24. marec ob 15. uri in 19.30 uri
ameriška super komedija
ACE VENTURA - KLIC DIVJINE

KRATKA VSEBINA: Ace Ventura dobi nalogo, da najde Šikako, pogrešano sveto žival miroljubnega plemena Vačati in sicer še pred poroko poglavarjeve hčere in prvorojenca poglavarja bojevitega plemena Vačatu. Če Aceu ne bo uspelo, bo izbruhnila vojna med obema plemenoma...

PETEK, 29. marec, samo ob 19.30 uri
slovenska romantična ljubezenska drama
CARMEN

KRATKA VSEBINA: CARMEN je čustveno dekle iz obrobja, ki svoja neizpolnjena čustva utaplja v pijači, GORAN je fant iz normalnega okolja in je neizmerno zaljubljen v CARMEN. GORAN iz ljubezni stopi na drugo stran, na obrobje in njuna ljubezen živi med berači, cipami in pijanci.

NEDELJA, 31. marec ob 15. uri in ob 20.30 uri
ameriška uspešnica - romantična komedija
FRANCOSKI POLJUB

KRATKA VSEBINA: KATE poleti v Paris po sledih svojega pobeglega zaročenca. Na letalu sreča LUCA, "odštekanega dolgolasca", ki se prilepi nanjo kot pijavka. Pod pretvezo, da ji bo pomagal poiskati zaročenca, LUC spretno osvaja trmoglavo KATE, katera kjerkoli se pojavi, povzroči številne komične zgođe in nezgođe - celo v najboljših hotelih... Film je poln situacijske komike in je narejen izključno za zabavo in sprostitve.

Pomladansko urejanje okolja

Turistična zveza Slovenije organizira v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor Republike Slovenije projekt **POMLADANSKO UREJANJE OKOLJA**.

Namen akcije je: očistiti okolje, tako da bo privlačno nam in obiskovalcem Slovenije. Akcija sovpada z veliko nočjo, dnevom zemlje, 27. aprilom, 1. in 9. majem in je uvod v projekt **MOJA DEŽELA – LEPA, UREJENA IN ČISTA**.

Občinski svet Dobropole je že na svoji 4. in 5. seji v l. 1995 na pobudo več svetnikov razpravljal o sanaciji divjih odlagaljšč in o skrbi za čisto okolje nasploh.

Dogovorjeno je bilo, da bo v naši občini letos splošna čistilna akcija v soboto, 30. marca 1996 (v tednu pred veliko nočjo). V skladu s tem sklepom in navodilom Turistične zveze Slovenije, da se akcija usmerja in koordinira v okviru občine, prosimo vse, ki se bodo aktivno vključili v akcijo, da sporočijo na upravo občine potrebe po kontejnerjih, da bi na JKP lahko sproti odvažali zbrane odpadke. K akciji čiščenja okolja v naši občini vabimo vse vaše skupnosti, organizacije, društva (turistična, športna, gasilska, mladinska, planinska itd.), šole, podjetja in vse, ki lahko pomagajo pri čiščenju.

KNJIŽNICA
Adamičeva 15

Ustanovitelj glasila je Občina Dobropole, ki jo zastopa izdajateljski svet. Urednica: Mihaela Steklasa. Uredniški odbor: Metka Žnidaršič, Slavka Mustar, Ema Sevšek, Ivan Grandovec, Tina Šuštar, Katja Gregorič. Tisk in oblikovanje: Auroragraf d. o. o. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1000 izvodov. Glasilo spada med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odstotkov.